

LKB KRONIKA NR. 48

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tėsinys)

Ar valdžia bejęs tą žiaurų ateistinių terorizmą likviduoti? Mes, kringiškiai, esame labai pasipiktinę tokiu valdžios ateistų nuolatiniu elgesiu, griauiančiu elementariausias žmonių teises, ir kartu su Barbara Leliūnaitė reikalaujame padarytą skriaudą ir sukelto pasipiktinimą atitaisyti.

Red. pastaba. Ant sugriautos kopytelės pamatų žmonės dėjo gėles, todėl š. m. gegužės mėn. pabaigoje atvažiavo milicija, su kompresoriais sudaužė pamatus ir susikrovę į sunkvežimius išsivežė. Šeduva.

Panevėžio Vyskupijos Kurijai Paskutiniomis metais į Šeduvos bažnyčią keletą kartų buvo įsilaužta ir ji apvogta.

1954 m. įsibrauta pro bažnyčios langus, pavogta nuo 5 altorių visi užtesalai ir nuo altorių laiptų — visi kilimai.

1976 m. kovo 5 d. 15 val. nu-pjauta bažnyčios durų užraktai, pavogta iš bažnyčios altorių pastatomai kryžiai, bažnyčioje išplėtos aukų dėžutės. Po keletos mėnesių sugauta 6 jaunuoliai iš Šiaulių miesto, kurie ir kitas bažnyčias apiplėšė, nužudė vyriškį... Jie buvo nuteisti.

1976 m. iš šventoriaus pavogta bažnyčios langams remontuoti stiklas. Apie vagystę pranešus raštu Šeduvos milicijos igaliotiniui, milicija neatvyko net į nusikaltimo vietą.

1978 m. rugpjūčio 12 d. vidurdienį zakristijonai atidarius bažnyčią, du jaunuoliai, neva apžiūrėdami bažnyčią, nulažė Kryžiaus kelių III stoties vienos figūros galvą ir pabėgo, sužalodami meno kūrini.

1978 m. spalio 19 d. šventoriuje iš XI Kryžiaus kelių kopytelės

paveiklo išplėtas gabalas (1 m. 0,5 m) drobės.

1978 m. lapkričio 7 d. naktį nusuktas šventoriaus centrinių metalinių vartų kryžius ir aplankstyti vartai.

1980 m. sausio 16 d. iš nakties rastas išmuštas bažnyčios langas, esąs 4,5 metro aukštyje. Matomai, susižeidę, neš kraujo dėmės palangėje ir ant šventoriaus grindinio. Gal būtų pabūgo įrengtos signalizacijos...

Ne vieną kartą iš bažnyčios pavogtos maldaknygės ir rožančiai.

Paminėsiu vieną nemalonų įvykį išsamiau:

1979 m. vasario 5 d. apie 13 val. pastebėta pulkelis jaunuolių, einančių į bažnyčios prieangį. (Stiklinės durys į bažnyčią užrakintos). Zakristijonas Monkus pastebėjęs nuėjo į šventorių. Sutiko tris jaunuolius, kurie nešėsi užsikišę padalytą smilklytuvą. Zakristijonas, tai pastebėjęs, pareikalavo atiduoti, bet jie pagrasinę nusiskubino. Jis pranešė apie apiplėšimą. Skubinomės į miestelį, gal pastebėsime nusikaltėlius. Deja, tik sužinota, kad buvo atvykę ekskursantai su autobusu prie parduotuvės, bet suėjus jiems į parduotuvę, pardavėjos skubino pietums už daryti... Pranešė Šeduvos milicijos igaliotiniui, kuris vakarop atėjęs apžiūrėjo šventorių buvo pėdsakai, kur vaikščioti: nuo II ir III Kryžiaus kelių kopytelių nuplėsti kryželiai, keleta kopytelėlių tiktų išmušta. Nuo kun. V. Milvido kaip paminklinio kryžiaus nuplėstas Nukryžiuotasis. Mėginta nuplėsti Nukryžiuotasis nuo meniško metalinio kryžiaus, kuris statytas 1898 m. su užrašu: "Jaunikių fundacija Dievui ant garbės".

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Kolumbo Vyčių suka

Dešimties milijonų dolių fondo palūkanomis bus remiami popiežiaus Jono Pauliaus II žmonių pagalbos darbai visame pasaulyje. Fondo steigėjai, katalikiškoji Kolumbo Vyčių sąjunga Jungtinės Amerikos Valstybėse, praneša, kad fondas kasmet išmokės milijoną dolių popiežiui Jonui Pauliui II-jam. Katalikiškoji Kolumbo Vyčių sąjunga yra ištikimiausia JAV katalikų grupė, kuri pati patarnauja įvairių nelaimių aukom ir ūkiškai besivystančių tautų pažangai.

Pagerbė Joną XXIII-jį

Lapkričio 25 dieną suėjo lygiai šimtas metų nuo popiežiaus Jono XXIII-ojo gimimo. Ta proga šventasis Tėvas aukojo šven-tinį Mišias prie Jono XXIII-ojo kapo šv. Petro bazilikos grotose, dalyvaujant velionio artimiesiems ir buvusiems asmeniniams sekretoriams arkivyskui Capovilla.

Bendrosios audiencijos metu, kalbėdamas tūkstančiams maldininkų, šventasis Tėvas apibūdino popiežių Joną XXIII-jį kaip didelę Dievo dovaną Bažnyčiai. Kaip jam esant gyvam, taip ir šiandien Jono XXIII-ojo asmenybė, kupina geraširdiškumo, žmonių meilės ir optimizmo, nesiliauja žavėjusi pasaulį, patraukusi žmonių širdis. Popiežių Joną galima apibūdinti kaip nepaprastą Dievo dovaną Bažnyčiai,

kalbėjo šventasis Tėvas, nes jis padėjo pajusti ir suprasti šiuolaikiniams žmogui gyvąją Bažnyčią.

Vadovų posėdis

Angliška kalbančių kraštų vienuolių generalinių vadovų tarptautinės sąjungos suvažiavimas įvyko Romoje, spalio mėnesio pabaigoje. Daugiau negu dešimties generalinių vadovų ir jų pavaduotojų iš angliška kalbančių kraštų nagrinėjo temą: Vadovų pareigos bei atsakomybė besikeičiančiame pasaulyje ir Bažnyčioje.

Sausros smūgis

Daugelis katalikiškų organizacijų iš viso pasaulio kraštų atsi-lėpė į popiežiaus Jono Pauliaus II kvietimą gelbėti nuo baisios sausros nukentėjusius Afrikos gyventojus. Europos, Amerikos ir Okeanijos katalikai jau išpareigojo pasiūsti atitinkamą kiekį maisto produktų, vaistų ir medicininės pagalbos sausros ištiktiems kraštams.

Auganti seminarija

Kunigų seminarija "Lux Mundi", Tailandijoje, neseniai pradėjo naujausius mokslo metus. Šiemet joje mokosi 180 seminaris-tų. Tai šešis kartus daugiau negu prieš dešimt metų, kai seminarija buvo įsteigta. Tailandijoje yra 200 tūkstančių katalikų. Beveik visi kiti krašto gyventojai yra budistai.

Buvęs Turkijos premjeras Bulent Ecevit, palydimas draugu ir šalininku, išvyksta į Ankaros kalėjimą pradėti keturių mėn. bausmės.

Lenkijai gresia generalinis streikas

Varšuva. — Lenkijoje vėl padidėjo įtampimai tarp vyriausybės ir darbininkų profesinės sąjungos "Solidarumo". Jo vadai tvirtina, kad valdžia suardė tautinės santarvės steigimo planus, nes jėga puolė ugniagesių akademijos rūmus. Varšuvos "Solidarumo" laikraštis "Wiadomosci Dnia" rašo, kad unijos pirm-ninkas Walesa nutarė, jog nėra kito deretis su tokia vyriausybe, kuri bando prarasti seime įstatymą prieš "Solidarumą". Unijos viršuje Lenkijoje įsakyta pasirošti generaliniam streikui. Šitoks streikas tęstųsi 24 valandas, tačiau jei vyriausybė bandytų įvesti karo stovį, uždrausti susirinkimus ar uždrausti streikus, generalinis streikas būtų ilgesnis, neribotas. Walesa pasakė, kad unija kito kelio neturi ir toliau su vyriausybe nesiderės, nes tokios derybos "nepateisinamos".

Premjeras Jaruzelskis, nuvykęs į angliškąjį šventę Silezijos Dabrowa Gornica mieste apeliavo į visus lenkus laikytis taikingai ir nepuldinėti komunistų partijos. Mūsų likimą reikės nukalti lenkų rankomis. Jis turės taistyti mūsų namus, išvalyti visą neteisingumą, tačiau namas turi likti sveikas, jo negalima sunaikinti ir jo pamatai turi likti

Abu Jemenai vėl bando susijungti

Adenas. — Jemeno prezidentas Ali Abdullah Saleh aplankė Pietinį Jemeną, valdomą komunistų. Buvo pasirašytas politinio ir ekonominio bendradarbiavimo susitarimas, kuris už kelerius metus privesias prie visiškų dviejų Jemeno valstybių sujungimo. Kaip žinoma, jau 1979 metais buvo susitarta dėl unijos, tačiau praktiškai buvo prieita prie trumpo karinio susikirtimo.

Amerikos valstybių konferencija

S. Lucia. — Amerikos Valstybių Organizacijos ministerių suvažiavime sekretorius Haigas kritiškai įvertino Nikaragvos slinkimą į diktatūrą, prikišo opozicijos persekiojimą, laikraščių uždarinėjimą ir atsakymą prarasti laisvą rinkimus. Maskvoje "Tass" agentūra paneigė kaltinimus, kad Sovietų Sąjunga planuoja įsteigti Nikaragvoje karines bazes.

Suvažiavime Nikaragva kaltino JAV, kurios planuojančios karinę invaziją į Nikaragvą ir kitas Centrinės Amerikos respublikas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Amerika ir Izraelis paskelbė pareiškimą apie Sinaus priežiūros tarptautinės kariuomenės sudarymą. Izraelis pabrėžė, kad Camp David taikos sutartis yra vienintelė tokios taikos kariuomenės bazė.

— Angolos sukilėlių vadas Jonas Savimbi priimtas Washingtone valstybės pusekretoriaus Walter Stoessel. Spėjama, kad Savimbi bando išsiderėti paramos savo jėgų veiklai. Jį remia Pietų Afrika, tačiau Carterio administracijos laikais visa parama Angolos laisvės kovotojams buvo nutraukta.

— Angolos valdžia paskelbė apie Savimbi vizitą Washingtone. Jis esąs išdavikas, Afrikos kontinento "priešas Nr. 1".

— Specialus ambasadorius Habibas iš Sirijos atvyko į Jordaną tartis dėl karo pailaubų Libane išlaikymo.

— Amerikoje lankosi Kambodijos nacionalistinių jėgų vadas Son Sann. Jis bando gauti paramos kovoms prieš Vietnamo pa-statytą režimą. Dėl bendro fronto dar tebevyksta derybos tarp komunistinių Pol Poto jėgų, Son Sanno ir buvusio princio Siha-nouko.

— Vakarų Vokietijos kancleris Schmidtas parlamente gynė gynybos politiką, sakydamas kad vienašališkas nusiginklavimas ar karinis pranašumas abu nenaudingi taikai. Vienintelis saugumo politikos principas turi būti karinės jėgos pusiausvyros išlaikymas ir nuolatiniai bandymai tartis dėl ginklų kontrolės. Negalima leisti baimei diktuoti ginklų politikos, pasakė kancleris.

(Elta).

— FBI ir Slaptosios Tarybos detektyvai ieško visoje Amerikoje penkių teroristų, kuriuos atsiuntusi Libijos vyriausybė nužudyti prezidentą Reaganą ir kitus aukštuosius vyriausybės narius.

Waldheimas nutarė atsiimti kandidatūrą

Kinija užbloko Waldheimą perrinkimą

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje iki šiol nepavyko susitarti dėl generalinio sekretoriaus. Jau dvi kadencijas tarnavęs sekr. Kurt Waldheim kandidatavo trečiam terminui, tačiau jį užbloko Kinija su savo veto. Jau buvo 16 balsavimų ir Kinija, įrodinėdama, kad sekretorių reikia parinkti iš "trečiojo pasaulio" kraštų, vis balsavo už Tanzanijos diplomata Salimą.

Ketvirtadienį sekretorius Waldheimas, kurio terminas pasibaigia gruodžio 31 d., paskelbė, kad organizacijos labui jis savo kandidatūrą atsiima. Jis pridėjo, kad jis pasirošęs toliau tarnauti, jei Saugumo Tarybai nepavyktų išsiriškinti naujo sekretoriaus.

Saugumo Tarybai pirmininkauti nuo gruodžio 1 pradėjo Ugandos ambasadorius Olaro Otuno. Jis energingai ėmėsi žygių pralaužti susidariusias kliūtis. Viena galimybė išrinkti naują sekretorių yra — pasitraukti abiem dartiniam kandidatam. Waldheimas savo kandidatūrą jau atsiėmė. Galimas daiktas, kad atsiims ir tanzanietis Salim Salim.

Kita galimybė yra padalinti ateinančių penkerių metų terminą tarp dviejų sekretorių. Pustrečių metų tarnautų Waldheimas, o kitą pusę — Salimas. Sakoma, kad tokiam sprendimui pritartų ir Kinija, tačiau nepritaria kiti pastovieji Saugumo Tarybos nariai: Amerika, Prancūzija, Britanija ir Sovietų Sąjunga. Jos tvirtina,

kad dabartinės tarybos nutarimas surištų ateities tarybų rankas, primetų joms savo sprendimą, savo nesugebėjimo susitar-ti padarinius.

Sakoma, kad dėl Tanzanijos užsienio reikalų ministerio Salimo kandidatūros kitos pastovios narės per daug nesipriešintų, tačiau kietai laikosi Amerika. Praktiškai šis ginčas ir nuomonių išsi-skyrimas daugiausia ir liečia Kiniją ir Ameriką.

Sekretoriaus pareigoms yra daugiau kandidatų, ypač iš Pietų Amerikos kraštų, tačiau jiems nepritaria Sovietų Sąjunga. Nauju sekretoriumi dar gali tapti princas Sadrudin Aga Khan, buvęs Aukštasis komisijonierius pabė-gėlių reikalams. Neaišku, kaip į jį žiūri sovietai. Jis yra gimęs Prancūzijoje, studijavęs Harvarde ir yra Irano pilietis.

Pagyvėjo mūšiai

Bagdadas. — Pastaruoju metu pagyvėjo karo veiksmai tarp Irano ir Irako. Abiejų kariaujančių pusių pranešimai skelbia apie naujus laimėjimus. Irako žinio-mis, Khuzestane, Irano provin-cijoje, ketvirtadienį užmušti 3,808 Irano kareiviai, žuvo ir 67 irakiečiai. Per dvi dienas nu-mušti 9 Irano lėktuvai, trys jų oro mūšiuose. Irakas praradęs vieną lėktuvą.

Iranas apie tą patį mūšį praneša: numušta 10 Irako lėktuvų, kovos lauke žuvę šimtai irakiečių.

Vizitas Maroke

Fezas. — Maroke lankėsi JAV gynybos sekretorius Weinbergeris, kurį priėmė karalius Hassanas II-sis. Paskelbtame komuni-kate sakoma, kad JAV ir Marokas pasisakė už taikos ir saugumo išlaikymą, agresijos sustabdymą. Marokas yra seniai bando gauti daugiau ginklų savo kariui prieš Vakarines Sacharos sukilėlius, kuriuos palaiko Alžiras ir Libija. Sacharą Marokas paveldėjo, kai tą savo koloniją apleido Ispanija.

Sekretorius Weinbergeris iš Maroko išvyko į Turkiją, o vėliau sustos Briusely, kur įvyks NATO šalių ministerių konferencija.

Senatas patvirtino lėšas lėktuvui

Washingtonas. — Senatas patvirtino lėšas vyriausybės planuo-jamam B — 1 bombonešui. Bal-savimas po ilgų debatų buvo 66 — 28 už lėktuvo statybą. Opo-mentai įrodinėjo, kad naujasis bombonešis bus jau senas, kai jis bus baigtas statyti. Buvo siūloma dėti daugiau pastangų modern-niam "Stealth" bombonešui iš-vystyti, o iki jo užbaigimo dar naudotis turimais B — 52 bom-bonešiais.

KALENDORIUS

Gruodžio 5 d.: Sabas, Krispina, Vintilas, Alauta.

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Ase-lė, Tolutis, Tautė.

Gruodžio 7 d.: Ambraziejus, Serva, Daugardas, Vėtra.

Saulė teka 7:01, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, temperatūra dieną 40 l., naktį 35 l.

Nobelio Taikos premijos laureatas Andrejus Sacharovas toliau tęsia bado streiką. Su juo nuotraukoje Jelizaveta Aleksejeva, jo posūnio, kuris gyvena Amerikoje, sužadėtinė. Jos tėvas yra mongolų kilmės, buvęs armijos pulkininkas.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siūsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

TARP „BENDRYBIŲ“ IR VEIKLOS GAIRIŲ

KESTUTIS TRIMAKAS

(Pabaiga)

Mokslieiviai: veiklesni savo diskusijose

Mokslieivių Sąjungos centro valdyba aiškiai rimtai žiūrėjo į savo diskusijų programą, kiekvienai veiklos sričiai aptarti pakvietė bent po vieną sendraugį, studentą, o taip pat ką nors iš pačių mokslieivių. Pakviestųjų pranešimai paprastai nebuvo ilgi ir sudarė neblogą pradžią ir pagrindą diskusijoms. Deja, svarstybose paskirto laiko nebuvo daug ir tie pranešimai užėmė nemažą, o kartais beveik visą svarstybų laiką, taip, kad diskusijos laiko likdavo nedaug arba visai nieko.

Platesnės diskusijos išsivystė įprastiniuose mažose būreliuose apie kartų bendradarbiavimą — mokslievių ryšį su studentais (mokslieiviai pasisakė jaučia, kas studentai jų „nenori“), su jaunais ir jaunučiais (su jais lengviausia bendrauti, reikėtų daugiau), ir su sendraugiais (iš jų mokslieiviai laukia daugiau „žmoniškumo“, o ne mokyimo ir „nurodymų“). Deja, šios diskusijos nebuvo kreipiamos į veiklos gairių nustatymą, o daugiau ryšiams ir susidariusioms nuotakoms pasvarstyti. Jose buvo pateikti medžiagos, kuria pasinaudojant būtų galima nustatyti veiklos gaires. Kitose veiklos srityse po pranešimų buvo likę nedaug laiko būrelių diskusijoms, o po pranešimų tautinės kultūros reikalais svarstybų laikas buvo panaudotas organizaciniams reikalams — išrinkti naują Mokslieivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybą.

Šiame kongrese buvo pastebėtos šios problemos mokslievių atžvilgiu. Daugiau mokslievių dalyvavo savo svarstybose, negu bendruose pranešimuose, kurių kai kurie negalėjo girdėti ar nesuprato (pvz. prof. Kęstutis Skrupskilio paskaita — pranešimas jiems visai nebuvo taikomas ar net ir pritaikomas). Dėl to kongreso programoje iškyla svarba kongreso programoje turėti mokslieviams pritaikytus (jų padėti suprantančiųjų vyresniųjų ar net jų pačių) pranešimus, o taip pat jų pačių diskusijas, kuriose jie patys gali aktyviai dalyvauti

ir pasisakyti (žr. Lipniūno kuopos narių pasisakymus š.m. „Ateities“ 9-10 nr. „Atžalų“ skyriuje).

Šiame kongrese pačių mokslievių pranešimai ir jų diskusijos nesudarė gairių jų tolimesnei veiklai, tačiau davė tam tikrą pagrindą bent kai kuriose veiklos srityse tokias gaires sudaryti.

Studentai: kai kas pasigėrėtina

Studentų centro valdyba sumaniai sutarė į savo sąjungos svarstybų laiką naujų paskaitų (išskyrus vieną) ar net pranešimų neįvesti. Vietoj to, kiekvienai veiklos sričiai buvo pakviestas diskusijų vadovas. Pats sąjungos pirmininkas Edis Razma vadovavo dviem diskusijoms, o vienai buvo pakviesta Marija Stankus-Saulaitė.

Iš diskusijų sėkmingiausios pavyko svarstybos uždavinių visa atnaujinti Kristuje. Tą sėkmingumą įgalino 1. taiklus vadovavimas ir 2. nesiblaškantis, solidarus, kooperuojantis diskusijų dalyvių įsijungimas į vieną tikslą. Edis Razma vadovavo pagal iš anksto nustatytus klausimus: Koks mūsų tikėjimo lygis? Ar mes norime pakelti tikėjimo lygį? Kokiais būdais tai padaryti? Kaip skieisti mūsų tikėjimą į aplinką? Į kiekvieną klausimą buvo siekiama atsakyti asmeniškai, draugovės, centro valdybos plotmėje. Diskusijose dalyvavo nemažai skaičius studentų: nenukrypstant nuo temos, trumpais pasisakymais, sugestijomis ir pasiūlymais trumpu laiku buvo aprępta daug. Svarbiausia, tuoj pat susidarė savanorių komisija veiklos gairėms susumuoti ir toliau plėtoti, net įtraukiant ir pasitaikiusius skirtumus (pvz. tarp „katalikybės“ ir „krikščionybės“). Svarstybos buvo užbaigtos pačių studentų spontaniškais prašymais — malda. Toji komisija susirinko sekančią dieną kongreso metu ir pasiskirstė darbu: nors po kongreso komisijos nariai išsiskirstė po visą Šiaurės Ameriką, jos nariai toliau renka medžiagą ir planuoja konkrečius veiklos pasiūlymus. Čia studentai parodė didelį subrendimą, pasireiškusi

Clevelando mokslievių kuopos valdyba su globėjais. E. Cepulis — pirm., D. Barzdukas — koresp., fotografas ir laikraščio redaktorius. S. Bankaitė — koresp., R. Balčiūnas — izd., V. Kašubaitė — vicepirm., G. Barzdukas — sek. Globėjai: Z. Kripavičiūtė, A. Razgaitis, dvasios vadas kun. G. Kijauskas ir N. Balčiūnienė. Nuotr. L. Vyšnio

si jų pačių iniciatyva, kooperavimu ir vieninga dvasia. Dėl to šias svarstybas laikau įspūdingiausiu ir veiksmingiausiu šio darbo kongreso įvykiu (žr. š.m. „Ateities“ 9-10 nr. „Atžalų“ skyrių). Be to šios svarstybos geriausiai parodė, ko tokių svarstybų planuotojai norėjo kongrese jomis pasiekti, žiūrėdami į jas, kaip į procesą, kuriuo ypač jauni dalyviai svarstydami užsigažuoja ir suranda konkretų veiklos — savo darbo kelią“ (K. Timakas, „Ateitis“, 6, 220).

Atitinkamai suskirstytas klausimais buvo gabi vadovauti ir kitoms veiklos svarstyboms: Edis Razma — apie pagalbą Lietuvai, o Marija Stankus-Saulaitė — tautinės kultūros reikalais. Ir čia diskusijos buvo geros, tik ar tai dėl laiko stokos, ar dėl kita ko nepasiekė to intensyvo, iniciatyvos konkrečioms ir užsigažavimui, kaip pirmosios.

Tik vietoj diskusijų apie kartų bendradarbiavimą Studentų Sąjungos centro valdybos pakviestas kun. dr. Jurgis Sarauskas vedė pokalbį-pasikaitą apie organizacijos tikslus, metodus, jų pradžią ir atnaujinimą. Tema aktuali, reikšminga (jau turėta studentams ateitininkams Chicagoje ir New York'e), bet užėmė laiką, kurio metu turėjo būti svarstomas studentų (vidurniosios sąjungos) bendravimas su vyresniaisiais ir mokslieiviais. Ta prasme — padaryta spraga, kuri turėtų būti netolimoj ateity kaip nors užpildyta.

Be to, netolimoj ateity turėtų būti pilniau ir konkrečiau išryškintos studentų veiklos gairės pagalbėti Lietuvai, o taip pat tautinės kultūros srityje. Tenka laukti, kad ir gerai pradėti krikščioniškos — katalikiškos veiklos komisijos planai bus paskieisti ir įgyvendinti.

Išvados

Šio darbo kongreso tikslas buvo persvarstyti svarbiuosius uždavinius Kristaus, tėvynės, kultūros atžvilgiu ir tarpusavio bendravime bei nutarti tolimesnės veiklos gaires kiekvienai sąjungai. Pranešimais buvo išskirti uždaviniai. Svarstymų nutarimai turėjo būti kongreso vaisius. Rugšėjo 7 d. kongreso baigiamajame posėdyje buvo priimti bendrieji kongreso nutarimai, sąjungų nutarimai nebuvo pateikti — jų iš viso nebuvo.

Sąjungų diskusijose iš viso nebuvo prieita prie tolimesnių veiklos gairių, išskyrus studentų svarstybose apie uždavinius visa atnaujinti Kristuje ir ribojant tautinės kultūros srity (pvz. leisti studentų „Ateities“ nr.).

Uždavinių pagrindai buvo gerai pateikti (paskaitos, pranešimai), tačiau dėl laiko stokos (pas mokslieivius ir dalinai pas studentus) ar dėl

ILGIAUSIŲ METU

Prof. Pranas Jucaitis gruodžio 6 d. švenčia 85 metų amžiaus sukaktį. Šia proga Ateitininkų Federacijos valdyba nuoširdžiai sveikina suakutinininką — visuomenininką ir ateitininką nuo 1911 m. Linki jam Dievo palaimos ir daug sveikatos.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS POSĖDIS

Lapkričio 19 d. posėdžiavo Ateitininkų federacijos valdyba. Federacijos vadas, pasveikinęs susirinkusios valdybos narius priminė, jog šis posėdis yra ir suakutinininkas, nes šį mėnesį sueina dveji metai nuo šios federacijos valdybos pirmojo posėdžio. Jis taip pat supažindino su nauja valdybos nare, Daina Penkiūnaitė, kuri, MAS centro valdybos kviečiama sutiko būti mokslieivių referente federacijos valdyboje.

Federacijos vadas pasiūlymą sėkmingai praeisius kongresu ir painformavo, jog neturėta finansinio nuostolio,

pasimetimo diskusijose (pas sendraugius) sąjungų svarstyboms truko dinamiško kelio iš to pagrindo atnešti vaisių — savo veiklai konkrečių gairių.

Vis dėlto kongrese yra duota aiški kryptis ir atskiros sąjungos ar net vienietai vietovės gali ir turi pasiekti to, ko kongrese nebuvo pasiekiama. Kongresas didele dalimi buvo darbo nuotaike, išsivežta nemažai entuziazmo.

Ta prasme dalinai tenka sutikti su Alina Skrupskeliene (žr. jos vertinimą š.m. „Ateities“ 9-10 nr.), kad šis kongresas, kaip darbo kongresas, pilnai nepavyko (tačiau jos sprendimas, besiremiant tik sendraugių svarstybų patirtimi, yra daugiau neigiamas, negu turėtų būti, atsivėlgiant į jaunimo, ypač studentų, praktiškesnį priėjimą diskusijose).

Jei kongresą būtų galima aptarti St. Šalkauskio „iniciatyvos ir kuriamojo užsimojimo“ sąvokom, tektų pasakyti, kad šiuo kongresu buvo išbandytas naujas darbo kongreso metodas — ir tuo yra parodyta „iniciatyvos bei kuriamojo užsimojimo“, tačiau, kadangi jo pasiekimas priklausė nuo tiek daugelio asmenų, pačių kongreso dalyvių, jis susidūrė su daugeliu kliūčių ir atnešė tik dalinius vaisius. Iš šio kongreso patirties galima pasimokyti, kas jame neįvykdėta, tuoj pat siekti įvykdyti (atsižvelgiant į sąjungos turimos savo tarpe veiklos gaires pagal duotą kongreso medžiagą pasiekti), o naują darbo kongresą ruošiant galima pasimokyti iš šio kongreso patirties.

bet dar šiek tiek yra likę pinigų „Ateičiai“ padėti ir federacijos veiklai paremti. Finansinis vėjus bus tęsiamas iki metų pabaigos. Vajui užsibaigus, bus paskelbti ir galutinai jo rezultatai.

Vadas taip pat painformavo apie Ateitininkų Židinio tarybos sudarymą Chicagoje. Koordinacinį komitetą sudaro dr. P. Kisieliū, dr. A. Liulevičius ir J. Baužys. Pranešė dalyvavęs „Ateities“ redakcinio kolektyvo posėdyje. Vado nuomone, tai tikrai šaunus būrys jaunų kūrybingų ateitininkų, kurie atlieka puikų darbą ateitininkijai, sumaniai redaguodami „Ateitį“.

Atstataudinus JAS centro valdybą, teko rūpintis naujos valdybos sudarymu. Ją pasiūlymą sudaryti Detroito. Jai pirmininkauja Birutė Bublienė. Naująją JAS centro valdybą federacijos valdyba vienbalsiai patvirtino. Buvo patvirtintos ir kitų dvejų atk- sąjungų naujosios centro valdybos: Mokslievių, kuriai pirmininkauja Daiva Barskėtytė, Chicagoje, ir Sendraugių sąjungos centro valdyba, Los Angeles, kuriai pirmininkauja Jonas Valukonis. Studentų referentas Gundis Vaitkus išsamiau pranešė apie Toronte lapkričio 7-8 dienomis įvykusį studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimą. Suvažiavimas gražiai praėjo, tik nepavyko išrinkti naujosios centro valdybos. Kadangi senoji centro valdyba (pareigose išbuvusi dvejus metus) pasitraukė, tai studentų sąjunga šiuo metu neturi centro valdybos. Kad sąjungos veikla visai nesustotų (kol bus sudaryta nauja centro valdyba), suvažiavimas įgaliojo paskiras draugoves atlikti kai kuriuos darbus: suruošti pavasario kursų, suorganizuoti vasaros stovyklą ir pan.

Aišku, tokia padėtis sąjungoje nėra normali ir, vadui pasiūlius, federacijos valdyba sudarė trijų narių komisiją, kuri stengsis galimai greičiau suorganizuoti Studentų Sąjungos centro valdybą. Komisijon įeina: Linas Kojelis, Gundis Vaitkus ir Daina Penkiūnaitė. Naujajai MAS centro valdybai prašant finansinių paremti naują „Ateities“ skaitytųjų vajų. Sutarta, kad federacijos vadas kreipsis į visų sąjungų skyrius juos ragindamas savo vietovėse pravesiti „Ateities“ žurnalo vajų.

Antanas Vaičiulaitis plačiau painformavo apie prelato P. Kuraičio biografijos ir jo raštų rinkinio redagavimo bei leidimo darbus.

Posėdžio pabaigoje buvo iškelta mintis, kad reiktų pravesiti naują „Ateities“ skaitytųjų vajų. Sutarta, kad federacijos vadas kreipsis į visų sąjungų skyrius juos ragindamas savo vietovėse pravesiti „Ateities“ žurnalo vajų.

Antanas Vaičiulaitis plačiau painformavo apie prelato P. Kuraičio biografijos ir jo raštų rinkinio redagavimo bei leidimo darbus.

Posėdžio pabaigoje buvo iškelta mintis, kad reiktų pravesiti naują „Ateities“ skaitytųjų vajų. Sutarta, kad federacijos vadas kreipsis į visų sąjungų skyrius juos ragindamas savo vietovėse pravesiti „Ateities“ žurnalo vajų.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesuunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atšlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$26.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyso, nuožūta. Nesuauodotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PRIEŠKALĖDINIS KORP. „GAJA“ SUSIKAUPIMAS

Baigdami šiuos 1981 metus, negalime pamiršti, kad jie buvo mums labai skaudūs, nes netekome visos eilės korporantų ar jų šeimų narių. Juos visus prisiminsime š.m. gruodžio 6 d., (sekmadienį), 10 val. ryto Šv. Mišiu aukoje T.

Marijonų koplyčioje, 4545 W. 63 st.

Po Mišių, ten pat, žemutinėje salėje bus susirinkimas; renkama nauja v-b ir prie kavos puoduko bus svarstomi kiti svarbūs korporacijos reikalai. Visi nariai, ypač jaunesnieji korporantai ir jų šeimos, maloniai prašomi dalyvauti.

Sekretorė

DR. K. G. BALUKAS
Akusierija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 14 ir 79 antradienį ir penkt. 10-4 šeštadienį 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠKEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St. Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rez. 239-2919

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 10 v. p.p. Tik susitarus

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elyria, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta 8-19

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 14 popiet. ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

DR. K. M. ZYMANAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį, 10 v. ryto iki 6 v. vakaro. Tel. — 778-3400

Clevelando mokslievių kuopos globėja Nijolė Balčiūnienė ir S. Puškorius kalbasi apie „Ateities“ kongresą. Nuotr. D. Barzduko

MIRTIES DEŠIMTMETIS

Bet kurio krašto imigrantai jaučia globą, kol valstybei yra teisėtai atstovaujama savo pasiuntinių ar savo konsulų. Lieka tik imigrantų masė, kai tokių atstovų neturi, kai tokie valstybiniai ir tautiniai atstovai noromis ar nenoromis palieka savo pareigas. Net ir svetimą pilietybę priėmus, jaučiamasi dažniais atvejais antros rūšies piliečiais, kai jaučiama visada užnugarį pavojus. Dėl to laikoma tragedija tų tautų, kurios neturi savo atstovų, nes jų piliečiai nieko nėra ginami ar globjami, išskyrus jų pačių organizacijas.

Nors pasyvinis „nepripažinimo“ politikos tęsimas mums yra išsibėgėjimas bent kai kada nuo priešo, kurio juodos rankos siekia net pačias viršūnes. Nieko teisti negalima, nieko reikalauti neturime, bet žmogaus teisė į laisvę yra šventa ir niekieno neliečiama. O jei liečiama, tai yra nusikaltimas prieš žmoniškumą ir prieš teises pirmumą. Laisvė nedalomai, laisvė priklauso visiems, laisvė yra demokratijų pagrindas. Tai jaučiame mes šiame krašte, nors ir čia sutinkame žmonių, kurie norėtų paneigti žmogaus teisę į laisvę. Bet gnyimas laisvės, nepripažinimas teisėtų okupacijų fakto yra kartu ir įpareigojimas už laisvę ir teisėtą atstovavimą kovoti, kaip kovoja me prieš priešą, kuris yra pavergęs tėvynę.

Minint Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Daužvardžio dešimt metų nuo mirties suaktyvėja, kyla ta aštri mintis — tragiškas likimas, netekus atstovo, globėjo ir gynėjo savo valstybės piliečių, jų laisvės, jų šventos teisės turėti laisvę ir už laisvę kovoti prieš pavergėją. Reikia todėl prisiminti jį gyvą ir tartum gyvenantį mūsų tarpe. Jo įmintis pėdos dar neištrintos, jo dvasia dar sklinda virš mūsų. Jei ir pavėluotai (m. 1971.IX.26), gerai, kad jį viešai galėsime (gruodžio 13 d.) paminėti, tuo prisimindami jo gyvenimo pavyzdį ir jo atliktus darbus Lietuvai ir lietuviams.

Amžinos atminties generalinis konsulas Petras Daužvardis yra vienas iš mūsų — lyg su mumis suaugęs. Jis buvo gimęs 1895 m. lapkričio 16 d. tuomet Latvijai priklausiusioje Alukštos apskr., Bebrinės valec, Pakamečio viensėdyje (išlyginant sieną su Latvija, jo tėviškė buvo priskirta Lietuvai). Tik 19 metų atvyko į Ameriką ir pradėjo naują gyvenimą šiame krašte — imigranto gyvenimą, kaip ir kiekvienas vyresnio amžiaus jo šauktis. Mokėsi Valparaiso, Georgetown ir John Marshall Teisės mokykloje. Gavo bakaloro, magistro ir paskiau daktaro diplomus.

Organizacijose dirbo nuo jaunų dienų. Laikraštinių pareigose buvo jau paaugęs. Dirbo su studentais, Katalikų Federacija, Lietuvos Vyciais. Važinėjo po lietuviškas kolonijas su paskaitomis. Vis grynė lietuvių ir Lietuvos reikalus, keldamas savo gimtinės vardą. Bet jį traukė valstybinis darbas.

Į valstybinį darbą įsijungė tik 1925 m. Buvo Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos teisėjų skyriaus. Paskiau vicekonsulas New Yorke nuo 1925 m.

Tikrai dideli ir geri žmonės niekad nemiršta, nei neišnyksta šiame pasaulyje. Jų dvasia, išaugota knygoje, vaikšto žeme. Knyga yra visada gyvas balsas, tai išmintingas, kurio nuolat klausoma taip, kaip mes visada

pabaigos iki 1937 m. Atsikėlęs į Chicago konsulo pareigoms, savo laiką ir savo sveikatą paaukojo iki pat paskutinio atodūsio Lietuvai ir lietuviams.

Čia gyveno daug lietuvių, kuriems reikėjo pasus tvarkyti ir Lietuvą, kol buvo galima, siųsti, ginti prieš įstaigas ir darbovietes ar padėti dokumentus susitvarkyti senatvėje ir paliečiamie. Kaip atsimename prieš dešimt metų, net jau liguistas generalinis konsulas dr. P. Daužvardis lankėsi visur, kur buvo Lietuvos ar lietuvių reikalas. Jis jautė lyg pašaukimą — atstovauti okupanto teriojamai Lietuvai ir padėti, paguosti, suraminti kenčiančius lietuvius iševiojimo.

Kaip apie sveikatą, kol ją turime, negalvojame, taip su prantame ir jį, kai jis jau iškelia amžinai iš mūsų tarpo ir kai jo nesutinkame savo iškilimėse, subuvimuose ar šventose. Gerai, kad dabar Lietuvai atstovauja jo žmona gen. konsulė Juzė Daužvardienė, tikrai vertai užėmusi jo pareigas.

Dešimt metų greitai praėina. Neįturi, kai reikia duoti apyskaitą, kai amžininkai traukiasi iš gyvenimo. Vieni jau palieka savo pėdsakus giliai įmintus, kiti tik vos dulkes nubraukę. Bet jie visi atlieka savo paskirtį žemėje. Gen. konsulas a.a. dr. Petras Daužvardis, kaip vienas iš mūsų atvykęs į šį kraštą, paliko pėdsakus ne tik giliai įmintus, bet ir neištrinamus. Jo neužmirši nei ta karta, kuri naudojosi jo patarimais, jo globa ir pagalba, nei ta, kuri rūpintis ateityje Lietuvos likimu, žmogiška laisvė ir teise.

Jei pavartysim senus laikraščius kompleksus, mažai rasime puslapių, kuriuose nebūtų jo vardas paminėtas. Ir ne tik jo vardas, bet jo brandus ir valstybiškai sąmoningas žodis skamba tvirtai ateinančioms kartoms. Jis buvo laikraščių bendradarbis, rašydamas lietuviškai ir angliškai, atspausdintas net tokiuose „Congressional Record“, bendradarbiavęs laikraščiuose, kaip „Herald-American“, „Destiny“, „The Marian“, gindamas Lietuvą ir Lietuvos laisvę. Prieš piktus priešus kėlusis jis mokojo atsakyti argumentuotu laišku, kuris parodė, kad Lietuva ne savo noru, kaip nori priešas įrodyti, nuėjo prašyti globos, bet ta „globa“ uždėta tankų ir kariuomenės jėga. Jis žinojo savo pareigas, nors pareigos tose sąlygose buvo sunkios ir atsakingos, — jis grynė Lietuvą prieš didžiųjų užmačias.

Gruodžio 13 d. minima generalinio konsulo a.a. dr. Petro Daužvardžio mirties dešimt metų sukaktis. Mes liūdimės dėl jo atskyrimo, bet dar labiau liūdimės, kad jis nesulaukė savo darbo vaisių. Jis norėjo išvystyti laisvą Lietuvą, bet laisvės švyturys nesužibėjo spindulėliu net po dešimt metų. Į jį tik galime įsižiūrėti ir kovoti iki galo, nepaisant, kad darbų ir pastangų vaisiais negalėsime pasinaudoti. Jis atliko, kas jam priklausė, mes turime atlikti, kas priklauso mums, kad ateinančios kartos galėtų su didesne viltimi tęsti kovą, kurią amžinos atminties Velionis yra vedęs iki savo paskutinio atodūsio.

Pr. Gr.

NAUJI KOVOS BŪDAI

Viename iš savo pagrąsėjusių išsireiškimų Churchillis sakė: „Tautos charakteris nulemia ir tos tautos likimą“. Daug paprastesnėje kalboje galima būtų pasakyti, kad gal kai kurios tautos nevertos būti laisvomis ir nepriklausomomis, o turi šlietis prie stipresniųjų, jei jau nebūtinai skaičiumi, tai bent būdo savybėmis.

Pagalvokime, ar neatėjo laikas pasverti ir mūsų tautos charakterį šioje laisvojo pasaulio pusėje. Ar darome pakankamai, kad garsintume savo nepriklausomybės užgniauzimą ir smurtą, ar gal tik susirenkam krūvon retkarčiais pabendrauti ir paploti viens kitam per petį, kad pasilikome geraš lietuviais. O tuo tarpu laiko ratas negailestingai sukasi tolyn, ir nepriklausomos Lietuvos buiti pažinti skaičius mažėja vis greičiau tempu. Tuo tarpu tenka susitaikyti su mintimi, kad mūsų įpėdiniams, net tėvų žemės nematysiams, visos šios kovos reikalas nebegali būti taip degantį svarbus, ką jie geriausiai geriausiai betvirtintų! Todėl ir atiduodamas ir mūsų rankas tas didysis „dabar“, o jis iš tikrųjų reiškia arba dabar, arba niekad.

Politinė padėtis irgi vargu bus kada palankesnė, nes po truputį vėl kelia galvas „taikos“ šalininkai, gal daugiau sia naudodamiesi ne per geriausią ekonomine padėtimi, lyg prezidentas būtų burtininkas, kuriam tereikėjo pamoti magiška lazdele ir visi nepriklausomai būtų pradingę. Šiuo atveju, bandant pakirsti lyg ir atgimstantį tautos atsparumą ir pasididžiavimą, deja, net ir

Rūta Kleva Vidžiūnienė

amerikiečiams stipriai galioja Churchillio minėtas posakis.

Bet grįžkime prie savųjų reikalų. Pripratome prie laisvės turėti savo skirtingą nuomonę, bet nemėgstame žvelgti į ateitį ir sverti savo nuomonių, ginčų, susiskaldymų rezultatus. Kažkaip daromės didesni už savo tautos ateities paskirtį, nors tikėjome, kad tik tam čia ir atsiradome, kad iš laisvo taško padėtume saviškias, — atmetame naujas, neišbandytas priemones tik todėl, kad jie kitų pasiūlyti, kad jie mūsų grupės neišbandyti. O gal todėl, kad tai šiek tiek suduotų mums per jau storokas pinigines?

Metai bėgo ir mes vis bandėm prisiminti prie abejingos spaudos, tik mūsų niekas nesiklausė. Politikai atvykdavo po porai minučių ir mūsų minėjimus pasirinkti balsų, pagirdav tautinius rūbus, net nežinodami tiksliai kur ta Lietuva yra, ir tuo viskas baigdavosi. Dabar štai keletas jaunesnių ir vietos galvoseną geriau suvokiančių jaunųjų su entuziazmu siūlo pakeisti strategijos liniją į šiam kraštui daugiau suprantamą ir kitų tautybių seniai sėkmingai išbandytą, — tai už pinigų nusipirkti priėjimą prie spaudos ir administracijos pažinčių. Parinkta Hannaford kompanija, — ir seniai įrodžiusi savo naudingumą, ir mums filosofiniai palanki, ir stovinti labai arti aukštų asmenų Washingtono. Vietoj griežtą progą ir išbandę šį naują kelią kaip dar vieną galimybę laike šio paskutinio skambučio, mes, charakterin-

gai, tuoj pabėrėme keletą negrąžių ir neteisingų frazių apie „atidavimą svetimtams kovos už valstybę iniciatyvą“, „apie pasidavimą“, kuone išdaviškai skambanti, bet nieko nereikšiančių bendrybių. Ir vėl susėdome aplink stalo nesibaigiantiems posėdžiams.

Tuo tarpu latviai ir estai su mumis, jaunimas užsėdęs naujomis viltimis, spauda kaip niekad apie mūsų rašo, o programa pasirašyta nuo lapkričio 3 dienos visu frontu pradėti politinių nuotaukų formavimą, spaudos atakavimą, Skuodžio bylos tolimesnį garsinimą, religinėje sferoje mums taip svarbų vysk. Steponavičiaus ir Romoje Marciniaus kardinolo lazdos pozicijos populiarinimą ir iš viso skverbimąsi į viešumą per kiekvieną plyšį. Ar kas galvojo, kad Baltijos valstybių sienas oficialiuose žemėlapiuose atskirai žymėti (po tiek metų!) įsakas buvo duotas irgi tik iš geros valios, be Hannaford spaudimo? Ar tebe manome, kad prie įtakingų valdžios vyrų prieiti bus galima tik patrepus ir rankas patrynus prieangiuose?

Taip, tai kainuoja daug pinigų. Bet taip, mes visi jau turim atliekamą centą. Tereikia tik truputį nugalėti nerangumą, gobsumą ir nejaudumą, ir pasiūsti savo našlės skatiką, — pagal sąžinę ir galimybes. Naujas būdas, gal svetimas mums, bet mūsų užnugarį mes remia Amerikos ir Pasaulio Bendruomenė, gausios latvių ir estų grupės, o svarbiausia, į mus žiūri mūsų aktyviosios jaunomenės laukiančios akys. Dabar.

Mokslų ir kūrybos simpoziume tariasi pranešimai ir svečiai. Iš kairės: dr. D. Giedraitis, dr. G. Balu-

kas, dr. K. Ambrozaitis, dr. T. Remeikis ir prof. V. Vaškevičius.

Nuotr. P. Malėtos

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS

1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaičiūnienė

11

St. Mikuckio sumanymu, T. Zilinsko patarimu įsteigta Marijampolės (ir Suvalkų) gimnazijos po 10 stipendijų, po 360 rublių per metus, baigusiems gimnaziją su lietuvių kalbos pažymiu studijuoti Maskvos, vėliau ir Petrapilio universitetuose. Tos stipendijos ir turėjo prisidėti prie lietuvių atitraukimo iš Varšuvos universiteto ir įgyti jų palankumą sau.

Lietuvius tėvus dar viliojo siūsti į šią gimnaziją pabrėžtas jos lietuviškumas lietuvių kalbos pamokų įvedimu.

1880-83 m. laikotarpiu gimnazijoje dirbo 5 ar 6 lietuvių mokytojai. O nedarant klidžių lietuviams vaikams įstoti, gimnazija išaugo į apie 700 mokinių. Tad yra pagrindo tikėti, jog, kylant tautiniam susipratimui ir krašto medžiaginei gerovei, gimnazija būtų dar augusi, nors iki tol, kai buvo atidaryta (1907) berniukų (ir mergaičių) gimnazija Vilkauskųje, ir būtų įsigijusi stambų lietuviškumo bruožą, jeigu jos augimas nebūtų buvęs sustabdytas ir visai stabdomas, o lietuviškumas raunamas.

Jeigu pradžioje rusai neįvertino lietuvių mokinių, atsisakydavo jiems nuo lenkų, galimo tautinio susipratimo ir jo per stiprus nesitikėjo, — nes nesitikėjo ir tokio kaimo vaikų antplūdžio, — tai dabar jų, rusų, nuomonė pasikeitė, — ypač paplitus slaptajai

spaudai, pasirodžius „Aušrai“. Tai geso jų viltys lietuvių vien „geručių“ prisivilioti. O lietuvių per gausus švietimasis darėsi nepageidaujamas ne tik rusams nacionalistams (slavofilams) bet ir švietimo vadovybei. Rusija, kaip žinoma, neturėjo tikslo velti sudaryti sąlygas išsimokslinti Sūdovos lietuviams. Gimnazija neatnešanti su naudos, kurios tikėtasi. Iš jos jau dabar išeina daugumas inteligentų, skelbiančių socializmą, laisvės idėjas, — ir kunigų, pravašlavijos priešu. Visa tai reikia jei ne sustabdyti, tai apstabdyti. Net atsirado nuomonė, kad mažai Suvalkų gub. pakanka vienos gimnazijos Suvalkuose, gubernės mieste.

Minties palikti lietuviams gimnaziją tik Suvalkuose patikusi ir lenkams. Juos lietuvių šviesėjimas irgi baugino: jie nujautė, kad lietuvių susipratę nesiduos veržiami ne lenkiško apinasrio. Kitiems dar atrodė, kad lietuviams kaimiečiams mokslas nereikalingas. Tą mintį bene bus išsakęs Jurkevičius, Veiverių mokytojų seminarijos inspektorius — „Marijampolės gimnazija — tai radasta prie muzikos „ermėgos““ (milinė). Bet jeigu valdžia leidžia tai radastai žydyti, kaip ją nuskinsi. Be kitų rankų, tai radastai jei nenusikinti, tai gerokai aplaužyti tiesėsi ranka ir Varšuvos Apygardos mokslo globėjo Apuchtinio ir kitų. Jis dar buvo įtaigaujamas kai kurių Varšuvos aukštųjų tarnautojų lenkų.

Bet gimnaziją kiek reikiant sumažinti ar uždaryti reikėjo jos žalingumui įrodyti daiktinių duomenų ir sąlygų. Nužudymas (1881) caro Aleksandro II-o jau buvo priežastis kientinti saugumą visoje imperijoje, tuo labiau jos užgrobtuose, tada vadinamuose vakariniuose pakraščiuose. Be to, spaudoje paplito nuomonė apie per didelę laisvę Lietuvos mokyklose. Tos nuomonės pasiekė carą Aleksandrą III-į. O jis, anot Kudirkos, „visu savo neaprežtos valdžios sunkumu buvo užgulus pažangą“. („Varpas“, 1895 m. 2 nr.).

Patikrintos žinios apie Marijampolės gimnaziją

Rimties valandėlei

BETLIEJUS — KRISTAUS GIMIMO VIETA

Kristaus gimimo šventėje, Bažnyčios liturgijoje, kalėdinėse giesmėse nuolat girdimas Betliejaus vardas. Ten yra gimęs Kristus. Tačiau šių dienų istorikai racionalistai, o juos sekdami ir marksistiniai ateistai tvirtina, kad Kristaus gimimas Betliejuje esanti tik vėlesnių laikų legenda. Ne tik Betliejus, bet ir gyventojų surašymas, nepaprasta žvaigždė, Rytų išmintinai, kaip yra pasakojama Evangelijose, moderniai kritikai atrodo visų kas problematiška, netikra. O tikinčiam svarbu ne kronika, o geroji naujiena: Kristus, Dievo Sūnus, gimė žmogiškajame kūne.

Ką sako apie Betliejų ir Kristaus gimimą kai kurie mūsų laikų istorikai? Vienas tokių (Gentile) tvirtina, kad Jėzus gimė ne Judėjoje, bet Galijėjoje, ne Betliejuje, bet Nazarete. Jis gimęs tarp 750 ir 760 Romos eros metų, tai yra tarp ketvirtų prieš mūsų eros metų ir 6-7 po mūsų eros metų. Evangelistai Matas ir Lukas pasakoja tik legendą apie Kristaus gimimą Betliejuje, turėdami apologetinį tikslą, norėdami išvesti Mesijo kilmę iš Dovydo.

Prieš tokius kategoriškus tvirtinimus katalikas paima Naująjį Testamentą ir jame skaito evangelisto Luko žodžius: „Juožapas, kuris buvo kilęs iš Dovydo namų ir gimė, ėjo iš Galilėjos miesto Nazaretą į Judėją, į Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, užrašyti kartu su savo sužadėtine Marija, kuri buvo nėščia. Jiems tenai esant, prisistatino jai metas gimdyti. Ji pagimdė savo pirmąjį sūnų, suvystė jį vystyklais ir paguldė eždyse, nes jiems nebuvo vietos užgoje (Lk. 2, 4-7). Kokiais argumentais istorikai gali paneigti ir sugriauti evangelisto Kristaus gimimo vietos aprašymą?

Apie Betliejų, kaip Kristaus gimimo vietą, paliudija ir archeologija. Yra žinoma, kad Romos imperatorius Hadrijonas 135 m. po Kristaus Betliejuje ant grotos, kur krikščionys gerbė tą vietą, pastatė dievo Adomo šventyklą. Tai netiesioginis įrodymas, kad ten buvo nuo seno krikščionių garbiama ir lankoma vieta. Konstantino motina Elena pastatė Betliejuje gražią baziliką, kurią imperatorius Justinijonas 531 m. atnaujino, įjungdamas į jos aplinką kai kurias kalno grotas, kurių vie-

noje 36-rius metus išgyveno Sv. Rašto vertėjas šv. Jeronimas (347 - 420).

Betliejų perėjo viską naikinančios okupacijų bangos, tačiau Betliejus ir jo šventovė išliko. Kai 614 m. persai, užkariavę Palestiną, pastebėjo bazilikos priekyje paveikslą — Rytų išmintinai persiškais drabužiais, panašiais, kokius dėvėjo persai, baziliką paliko nelietę. Vėliau atėjo musulmonai, bet ir jie nelietė bazilikos, pašvęstos Mergelei Marijai, nes ir musulmonai ją gerbė. Kryžiaus karų metu 1099 m. Betliejuje buvo vainikuotas pirmasis Jeruzalės karalius krikščionis Balduinas I.

Tokia tradicija negalima kitaip išaiškinti, kaip tik pirmųjų amžių krikščionių tikėjimu, kad Betliejus yra nepaprasta vieta, nes ten, o ne kitur yra gimęs pasaulio Išganytojas.

Dėl Kristaus gimimo laiko istorikai racionalistai taip pat daro savo išvadas, ypač nagrinėdami Sirijos valdytojo Kvirino įsakytą Palestinos gyventojų surašymą. Evangelistas Lukas aiškiai rašo: „Anomis dienomis išėjo cesario Augustas įsakymas surašyti visus valstybės gyventojus. Toks pirmasis surašymas buvo padarytas Kvirinui valdant Siriją. Taigi visi keliavo užrašyti, kiekvienas į savo miestą“ (Lk. 2, 1-3).

To surašymo metu ir Juozapas su Marija turėjo keliauti į Betliejų, Dovydo miestą, nes Juozapas buvo kilęs iš Dovydo giminės. Istorikai dabar ginčijasi dėl surašymo laiko, jo apimtys, procedūros. Jiems atrodo, kad evangelisto paminėtas gyventojų surašymas ir Juozapo su Marija atvykimas į Betliejų yra tik teologinis atpasakojimas privesti Jėzų prie Dovydo giminės, nes Senajame Testamente buvo užuominų apie Mesiją kaip Dovydo ainį.

Su Kristaus gimimo laiku yra surištas ir nepaprastos žvaigždės ar kometos pasirodymas. Tai jau astronomų uždavinys nustatyti, kada žvaigždė pasirodė. Jei tai buvo astronomams žinoma Halley kometa, pasirodanti tam tikrais laikotarpiais, tai ji yra matoma ir šiomis dienomis. Bet ne žvaigždė apsprendžia Kristaus gimimą. Jo gimimas yra teologinė, o ne astronominė problema.

J. V.

pasirodė teisingos: pati gimnazija su 700 mokinių ir 5-klasis lietuviškas mokytojų bauginantis. Suvalkijos krašte veikė lengvesni įstatymai (Napoleono kodeksas, nors ir kiek pakeistas), negu Užnemunėje, o valstiečiai, lietuviškias vyraujantis klotas, praturtėję, išmokslinę prieraugę, gali eiti toliau savo teisių reikalavimo keliu. Tai išleidžiamas valdžios atitinkamas potvarkis, siuriantis mokyklų tautinę laisvę, neaplenkė nė Marijampolės gimnazijos. Po Katkovo mirties ėmė blesiti ir jo paskleistos idėjos, buvusios atkreiptos į lenkų ir lietuvių glaudomą santykių reikmę, kas ypač buvo svarbu Sūdovos krašte. Dabar ta reikšmė, lietuviams pradedant susiprasti, atrodė sumažėjusi.

Gavęs valią Apuchtiną, Varšuvos apygardos mokslo globėjas, vadinamas tautų švietimo, išbuvęs pareigose iki 1897 metų pabaigos, pradėjo veikti, net išeidamas iš potvarkio ribų. Atleidžiamas dir. A. Abramovičius, leidęs taip gimnazijai išsiplėsti. Į jo vietą atsiunčia Serno Salovjevičius, atitinkantį savo valią ir siekias. Salovjevičius vykdė su aukštais procentais tą išleistąjį visoms mokykloms potvarkį ir dar toliau siekiančius Apuchtiną užmojus. Išsilaidydamas čia 7-tą metų (1882-1889), išstikimas savo šūkiu: „Kirkis kairėn ir dešinėn“ (rubi na pravo i na levo), ne tik neleidžia gimnazijai augti, bet mažina jos mokinių skaičių, suradamas priekabų besimokantiems pašalinti, sunkindamas naujiems įstoti, uždarinėdamas lygiagretes klases, rengiamąją, nustatydami visai lietuvių abiturientų nebūtų daugiau, kaip 5-6. Lygiagretes klases baigtos uždarinėti sulig jo direktoriavimu 1889 m. Apie 1885 metus, apmažėjus mokiniams, jis siūlo švietimo vadovybei gimnaziją visai uždaryti, o į jos vietą įsteigti, ūkininkų krašte, žemės ūkio mokyklą, prisidedamas prie kitų (ir lenkų) nuomonių, kad mažame miestelyje gimnaziją laikyti nuostolinga. Buvo ir paskelbta, kad gimnazija tuoj uždaryta.

(Bus daugiau)

ATEITININKAI (Atkelta iš 2 psl.)

ŠALKAUSKIS ATEITININKIJOS AUKLĖTOJAS

Šiais metais sukanka 40 metų nuo prof. Stasio Šalkauskio mirties. Tai yra būtina progą prisiminti šį didelį mokytoją ne tik jo buvusiems mokiniams, ne tik ateitininkams, kurių vadu jis išbuvo ligi mirties, bet ir visai lietuviškai visuomenei. I Lietuvos nepriklausomybę tam tikra prasme galima žiūrėti kaip į labai efektingą mokyklą, kuri išaukštinę mūsų laikų lietuvių tautą. Tai nereiškia, žinoma, kad lietuvių tauta nebūtų turėjusi savo sąmonės ankščiau. Ji ją turėjo sudarytą labiausiai ant Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos palikimo, kuris nepaliovė vis naujai įkvėpęs lietuvišką visuomenę. Tačiau nepriklausomybės laikai uždėjo visiškai savitą antspaudą lietuvių tautai savo visuotiniu švietimu, mokyklų tinklu, kurių viršūnėje stovėjo Vytauto Didžiojo universitetas. Šalkauskis kaip tik buvo paskutinis šio universiteto rektorius.

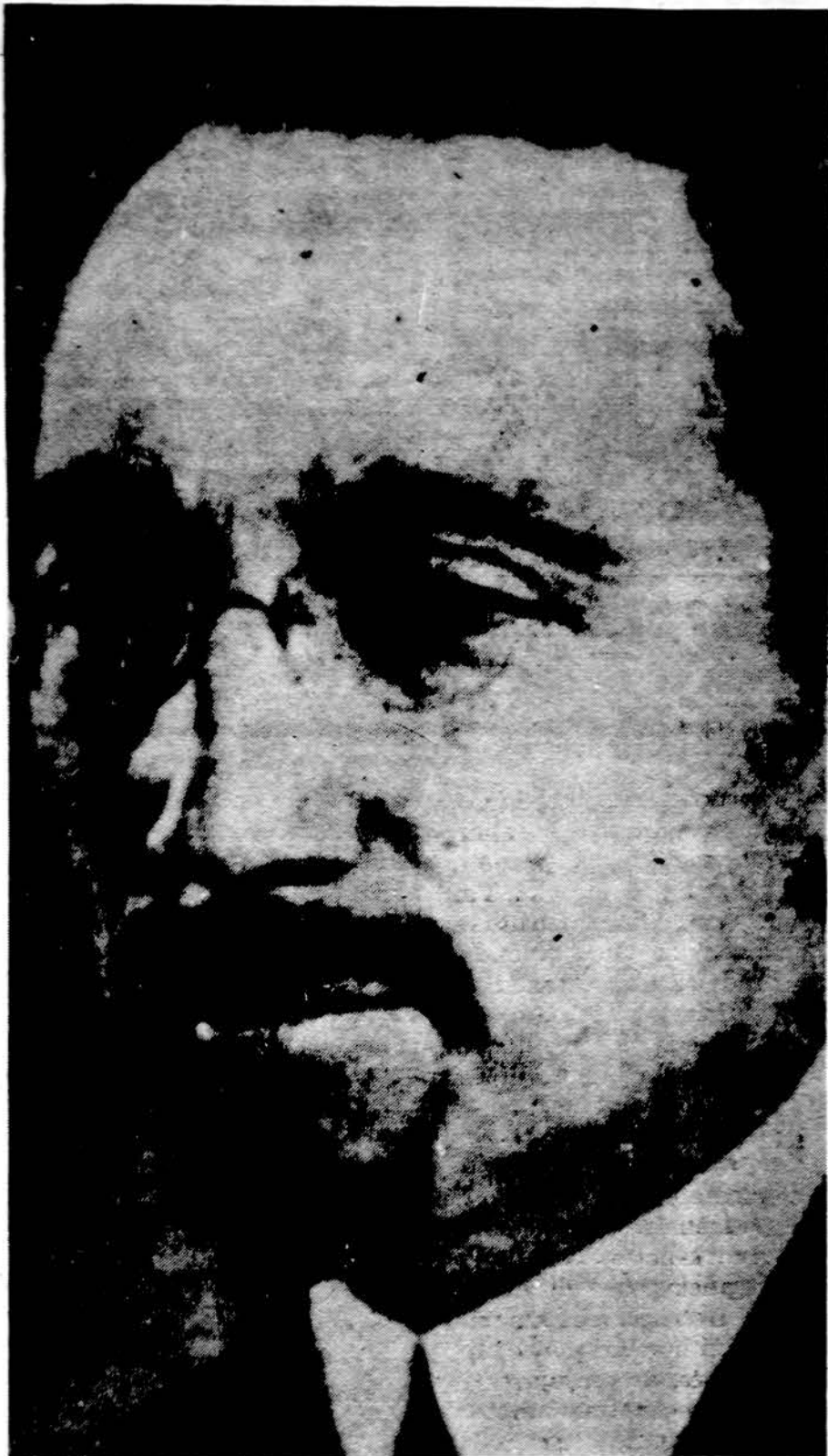
Tačiau rektorius titulus ne daug pridėjo Šalkauskio prestižui. Jis savo ilgamečiu mokymu šiame universitete išugdė visą eilę žmonių, kurie jo dviasioje įtaigoje ir tebeįtaigoja lietuvių visuomenę. Dar daugiau auklėjamos reikšmės Šalkauskio veikla turėjo per Ateitininkų federaciją, kurios tikslą dvasiniu vadu jis buvo pasidavęs. Ateitininkams Šalkauskis išdirbo pedagoginius rėmus. Suformuodamas penkis ateitininkijos principus, jis, galima sakyti, yra ateitininkijos mokyklos kūrėjas. Tai sakant nenorima sakyti, kad ateitininkai yra tik Šalkauskio padarinys. Ateitininkija turi savo steigėjų ir mokytojų grupę, kurie yra ankstesni už Šalkauskį. Ir, iš esmės žiūrint, kai kurių iš jų įtaka ir reikšmė ateitininkijai turi labiau grindžiamosios reikšmės. (Prie progos galima pastebėti, kad terminas „grindžiamoji reikšmė“ yra paties Šalkauskio sukurtas terminas ir jo dovana jo mokiniams). Labiau grindžiamos reikšmės ateitininkijai galima priskirti tokiems asmenims, kaip: Dovydaitis, Krupavičius, Kuraitis ir Reinsys. Tačiau jie yra minimi tik pavyzdžio dėlei, neatribojant kitų nuo šio labai vertingo lietuvių tautai palikimo, kuriuo yra ateitininkija.

Iš tikrųjų, Šalkauskis ir ateitininkija atėjo, jei taip galima išsireikšti, iš šalies, iš savo paties pradėto organizuoti sąjūdžio, kurį jis vadino Romuva. Šis sąjūdis ne tik buvo pradėjęs leisti savo laikraštį „Romuva“, bet buvo suaukęs ir kongresą 1921 m. sausio 5 d.

Šiam kongresui Šalkauskis buvo pateikęs ir programą, kurią jis buvo pavadinęs politine programa. Ji yra atspausdinta „Romuvos“ 1 nr. 77-78 psl. Būtų per platu, jei mes gilintumės į šios programos punktus. Vėliau Šalkauskis savo pažiūras yra plačiau išreiškęs tuose straipsniuose, kuriais jis kalbėjo ateitininkams ir kurie šiandien sudaro ateitininkijos vadovėlį. Tačiau norint geriau pažinti prof. Šalkauskį jo paties vystymosi pradžioje, nemažos medžiagos teikia jo straipsniai, išspausdinti „Romuvos“ numeriuose.

Kai Šalkauskį norime vadinti modernios lietuvių tautos auklėtoju, kyla klausimas, kas yra būdingo jo pedagogikoje. Berods pats būdingiausias dalykas bus jo filosofiniai išdirbti tautos samprata. Šalkauskio pagrindinis rūpestis, atrodo, buvo rasti paties tautiškumui. Ir į šį uždavinį jis ejo ne užmerkdamas akimis, bet pilnu žvilgsniu į pasaulio tautų įvairybę. Pasaulyje jis pastebėjo du priešingos krypties reiškinys. Iš vienos pusės visur kilo tautiniai sąjūdžiai, o iš kitos pusės ryškėjo žmoniškos vienijimosi. Jis „Romuvos“ pratarė: „Mūsų laikais gyvenime eina sykiu du vyksmu (procesu) priešingomis linkmėmis: mes matom iš vienos pusės atskirų valstybių tautinimą, arba tautų įsivaišybą, o iš antros — vieningos žmoniškos susitelkimą“ (6 psl.). Šiuo savo problemas supratimu Šalkauskis yra savitas dabartinei mūsų problematikai, būtent, lietuvių išėjimo iš rūpesties, nes mes stovime prieš šią problemą kaip pagrindinį mūsų išsilaikymo uždavinį, net kaip grėsmę. Sekantis Šalkauskio sakiny, kuriuo jis užbaigia aukščiausia minėtą posmą mus nusteina savo paprastumu. Jis sako: „Tai parodo, jog tautų individualizacija ir žmoniškos integracija suderinamos su viena antra“.

Mums taip lengvai šis klausimas, deja, nesisprendžia. Ir ne mes vieni jo praktiškai sprendimo nerandam. Net antrojo Vatikano susirinkimo tėvai, pastebėję šią problemą ir ją užregistravę prisipažįsta pilno sprendimo į ją neturį ir kviečia katalikus pasauliečius ieškoti jos sprendimo (Antrojo Vatikano susirinkimo dokumentai, I dalis, 231-2 psl.). Šalkauskio pasakymas yra teisingas filosofine prasme. Jis būtent sako, kad, jei šie sąjūdžiai kyla kartu žmoniškos sąmonėje, tai jų sprendimas turi kur nors būti.

Prof. Stasys Šalkauskis, ateitininkų ideologas

Sekantioje strofoje Šalkauskis paryškina, kaip jis supranta savo filosofinį optimizmą. Savo kuriamos organizacijos vardu jis sako: „Romuva nebelaiko dabar tautybės tikslu, o tikslai priemonė pilnutiniam, arba visybiniam gyvenimui pasiekti. Tautos individualybė ir visuotinė pasaulėvalga eina darbar gretimais kartu“ (Ten pat 6 psl.).

I šiuos žodžius mes esame linkę žiūrėti, kaip į idealaus mokytojo žodžius, kuris atstovauja teisingam principui, bet kuris mažiau dėmesio kreipia konkrečiai gyvenamajai tikrovei. Tai sakydami mes nenorime pasakyti, kad Šalkauskis gyvenimo blogybėms nebuvo jautrus. Priešingai — kai kurioms negerovėms, ypač bažnytinėms, jis buvo jautrus ir net per daug jautrus. Tačiau iš šių jo pasakymų aiškėja, kad idejinė sanderma jam reikė daugiau, negu gyvenimo negerumai ir net konfliktai.

Net į tokį konfliktą, kaip Rytų ir Vakarų konfliktas, ant kurio kovos linijų lietuvių tauta gyvena, Šalkauskis žiūri greičiau kaip į uždavinį, o ne kaip į grėsmę. Jis linki, kad lietuvių tauta būtų jungtumi tarp Rytų ir Vakarų. Tam tikslui, jo grėsmė. Jis linki, kad lietuvių natūralių pajėgų. „Šiai tautai, garbinusiai iš pradžių ugnį ir

vandenį, paskui kryžius ir gėles, nėra svetimas kosminės dydybės troškulys“ (Ten pat 33 psl.). Kai jis svarsto klausimą, kodėl lietuvių tauta ligi šiol savo didingo vaidmens nėra atlikusi, jis visą bėdą suverčia buvusiam liaudies ir švietimo persikryžiui (34 psl.).

Iš to nereikia daryti išvados, kad Šalkauskis kuria tautinį misticizmą, nesiskaitantį su krikščionybės principais.

Priešingai jis teigia, kad jo kuriamas sąjūdis „laiko vienintelę tikrąją religinę organizaciją lyti, kuri reikiama Katalikų Bažnyčioje“ (16 psl.). Katalikų Bažnyčia, šalia to, jis laiko neklaidinga apreiškintą tiesą saugotoja ir skelbėja. Tas religines tiesas jungiant su tuo, kas kosminėje srityje išgyvenama pojūtiniais patyrimais, kas kultūros srityje organizuojama proto galiomis, kaip mokslinė žinią, visa tai Šalkauskis steigiasi „suvesti ir aukščiausią visuotinės žinijos sistemą“ (17 psl.).

Gera išsiskirti iš šiuos Šalkauskio formulavimus, kurie nėra atsitiktiniai pareiškimai, aiškėja, kad šis Ateitininkijos Šalkauskis norėjo sukurti tokią visuomenę, kuri nebūtų vienu mistinė religija, bet tiek mokslą, tiek visuomeninius reikalus apimanti pastanga.

V. Bgd.

ATEITININKŲ KALĖDINIS SUTIKIMAS

Artėja Kalėdų šventės — jų išvakarėse visi Chicago ateitininkai vėl rinksis kartu pagyventi švenčių nuotakomis. Šeštadienį, gruodžio 19 d., 5 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje įvyks ateitininkų Kalėdinis vakaras. Prasidės šv. Mišiomis, kurių metu prisiminsime visus mūsų artimuosius po platųjį pasaulį išsibarsčiusius. Sėdėsime prie bendro stalo ir ragausime tradicinius švenčių valgius. Klausysime aktores žodžių ir giedosime kalėdines giesmes. Kviečiame šį vakarą pažymėti savo kalendoriuje ir gruodžio 19 vakarą praleisti savo ateitininkijos šeimos narių tarpe.

MODERNINAMA JAV KARIUOMENĖ

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Vyriausias JAV kariuomenės Europoje bei NATO Europos gynimo (Central Army Group — Centag) vadas gen. F. J. Kroesen spaudos atstovams, prancūzų ir vokiečių atsargos karininkams bei Rheinland — Pfalzo vyriausybės nariams pareiškė, kad JAV kariuomenė bus su moderninta ir pritaikyta šių dienų reikalavimams, paskiriamai milijardams dol. sumas. Pirmieji žingsniai, bendradarbiaujant su Vakarų Vokietijos vyriausybe, jau patatyti. Taip pat vedami pasitarimai dėl perkėlimo JAV dalinių arčiau rytinės Vokietijos sienos, statant ten kareivines. Tai daroma ne tik strateginiais sumetimais, bet taip pat norint karius išskirti iš senų kareivinių — į naujus modernius pastatus.

Pacifizmą, neutralizmą bei antiamerikietiškus išsišikimus gen. F. J. Kroesen (gruodžio mėn. prieš jį buvo įvykdytas atentatas) pavadino apgailėtina pletote, rodančia vis platesnę dirvą laimėjimams.

„Manding, JAV ir Vakarų Vokietiją jungia glaudūs ir draugiški ryšiai“, — pažymėjo Rheinland — Pfalzo krašto vyriausybės min. pirm. dr. B. Vogel (jis yra krikščionis — demokratų partijos atstovas), dalyvavęs kartu su kt. aukštais vokiečių svečiais. Džiaugėsi, kad dėka JAV kariuomenės vokiečiai 35 m. džiaugiasi laisve bei taikingu gyvenimu. Tai ir Mainzas (sostinė Rheinland — Pfalzo) smerkė kiekvieną pasireiškusį antiamerikietišumą ar teroro aktą pvz., Ramsteine ar Heidelberge, įžiūrdamas jame laisvės šaknų pažeidimą. Gen. Fr. J. Kroesen pareiškimu, Rheinland — Pfalzo kraštas yra labai svarbus strateginiai JAV kariuomenei. Jis dėkojo to

krašto vyriausybei už nuolatinę paramą, pasidžiaugdamas 15 tūkst. vokiečių darbininkų, esančių JAV kariuomenės žinioje. Jų skaičius nemažės, bet greičiausiai dar didės.

Iš savo pusės norėčiau pažymėti, kad Rheinland — Pfalzo kraštas yra beveik 20 tūkst. km2 ploto su 4 mil. gyventojų. Sostinė — Mainz. Jos sienos liečia Prancūziją, Saaro kraštą, Belgiją, Hesseno, Hor-

drhein — Westfalen, bei Baden — Wuertembergo kraštus, o JAV kariuomenės būstinė Heidelbergėje yra už 20 kilom. Taip pat ir strateginiai labai svarbus kraštas. Per jį teka Rheino upė. Tad pilnai suprantama, kad šio ruožo gyvenimas yra pavestas JAV kariuomenei vyriausiam vadui.

Atrodo, kad JAV karių perkėlimas į geresnes patalpas jau pradėtas vykdyti. Visų Šventųjų dieną lankant būrį Hochfeldo stovyklą, artimą senose kareivinėse (kur buvo lenkų stovykla) JAV karių jau neradau. Aikštės viduryje stovėjo jau vokiečių vėliava, tačiau ir vokiečių karių nesim-tė.

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Praktiškas ir naudingas siuntinys 1 — 1981.

3 m. šilkinio geriausios rūšies aksomo suknelė; 3 m. vyriškai arba moteriškai elutei vilnonė medžiaga su jaudimu „All wool made in England“; vyriški išsiginiai marškiniai arba bliuskūtė; vyriškas arba moteriškas nertinis; „Wrangler“ arba „Levi“ jeans, denim arba rumbuoto velveto; medžiaga dėl dviejų puikių suknelių arba 2 svarai vilnonių su mohair stūliu.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimu \$320.00.

I šį siuntinį dar galima dėti 8 svarus įvairių prekių: medžiagos galima dėti 3 m. ir dirbtinio minko kailio paltui 3 jardus.

Žemiau siūlome keletą naudingų dalykų (kainos su maitu):

Avikailiai, ilgi arba ¼ vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas, kailio kalnierių, sveria 5 sv.	\$220.00.
Geriausios rūšies avikailiai, tikro kailio, ¼, sveria 5 sv.	\$600.00.
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, De-Lux, sveria 6 sv.	\$100.00.
Dirbtinio minko kailis paltui, 3 jardai, Ranch, sveria 6 sv.	\$96.00.
Jeans „Wrangler“ arba „Levi“, siuntinyje gali būti dvi, viena pora sveria 2 sv., kaina už vienas	\$40.00.
Jeans, rumbuoto velveto, siuntinyje gali būti dvi, kaina už vienas	\$42.00.
Vyriškas arba moteriškas megztinis, sveria 1¼ sv.	\$40.00.
Vilnonė arba šilkinė skarelė	\$12.00.
Telescopis lietaargis, sveria ¼ sv.	\$13.00.
Vyriški arba moteriški odiniai pusbatiai, sveria 1¼ sv.	\$50.00.
Puiki medžiaga suknelėi	\$32.00.
Angliška medžiaga elutei	\$60.00.
Angliška medžiaga elutei	\$70.00.
Angliška medžiaga elutei	\$96.00.
Aksomo medžiaga elutei 3 m., dvigubo pločio	\$96.00.
Kalkulatorius TI — 33, Texas	\$57.00.
Kalkulatorius TI — 51 — 111, profesionalinis	\$100.00.
Stetokopas, Litterman	\$62.00.

Šie maisto produktai galima siųsti su rūbais: ¼ sv. arbatos — \$4.00; ¼ sv. nescafo — \$6.00; 1 sv. pupelių kavos — \$7.00; 1 sv. šokolado — \$7.00; 40 cigarečių — \$5.00.

Sudarant siuntinį savo nuostata reikia pridėti persiuntimui \$42.00.

Pasiuntiniam pramoginės ir kitokios muzikos plokšteles.

Sudarant testamentus, administruojant nuosavybę, tarpininkaujant išsirenpanant Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, persiuntiniam palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01 460 2592.

Come to where THE FUN NEVER SETS

Weekend Package for Two \$139

Enjoy three days and two nights at the world-famous Arlington Hotel. The weekend package for two includes \$30 worth of FREE food and beverages, and FREE hot thermic baths and massages for two. No room charge for children 18 and under when accompanied by parents. It's a world of fun with tennis, golf, horseback riding, sailing, swimming and a whole lot more, so make reservations now by calling 1-623-7771 in state or 1-800-643-1502 out of state.

THE ARLINGTON
Hot Springs National Park, Arkansas

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMAI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atidaryti šiemet nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadienis nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

E. Girdauskas (viduryje) mokaleiviams kalbėjęs apie draugystę tarp draugiškai nusiteikusių Toronto moksl. ateitininkų.

Redaguoja dr. K. A. Dagys

MĖNUO, SKIRTAS DOVANOMS

Arba: pamišimo sezonui prasidėjus

Metų pabaigą yra dvylikos mėnesių, lygiai kaip padangėje dvylikos žvaigždžių, kurių reikšmę moką išaiškinti aiškiai ir išskirti žmonių nelaimės — potvynius, skėrių antplūdžius, naftos purtymą, žemės drebėjimus, karus, Brežnevą atvykimą ir t. t. Lietuviai tiems mėnesiams skiria ir tam tikras intencijas, pilietinius įpareigojimus: vienas aukų rinkimui, kitas mokinių pervanimui, trečias piknikams, paskui vel jūbiliaus minėti, rezidencijos daiktams ir kt. Užmiršime, pridėti, kad, pagal šio krašto neatsitiktinę, arba paprotį, gruodį reikia laikyti pamišimo mėnesiu, t. y. skubėjimu, bėgijimu dovanoms pirkti ir pašto dėžės prikimšti, užversti blizgučiais, kitaip sakant, atvirukais su storais raudonais, seniais, briedžiais ir dzingeliukais. Populiariai reikia lentinti kalėdinio pasirodimo, vadinti kalėdinio — kas daugiau dežių parvilkus namo, kas jų daugiausia gaus, kas kiek išdalino vaikams, giminiams, būsoms ir pavaldiniams, draugams ir... priešams! Taip ir priešams!

Mokyti mokyti nereikia. Jau mes žinome, kam kokių dovanų reikia, bet čia toks jau lietuviškas būdas: patinai norisi patarti kitiems, parodyti, kad už jį daug žinoma. Jei nepasakysiu kaimynui, kad būtų buvę geriau pirkti armoniką negu motociklą, arba varpą negu puodynę medaus, neįvyks viską žinančio išminčiaus vardas. Tai labai svarbiu kompiuteriu amžiuje. Todėl ir sakau, jei perki kam ką, tai žinok, kad šio pamišimo metu nepasipirkti tik praktišką daiktą. Tų praktiškų prekių, jų pilnos geležies, kirvių, batų ar pildomųjų kraituvės. Pirmiausia apžiūrėk savo šeimą. Jeigu matai, kad žmonai nieko neturėsi, jei ji visko turi, tai gali pirkti bet ką. Vis 63 žiedų rinkinys (nebūtina žmonos rinkinys) būdada tik iš deimantų papuoštų žiedų, yra ir iš Woolworth pirkty už 1.49 dol. Likutis bet koks. Vis vien jį tokio dar daryto. Tik nedar, kaip anais metais padarė Anupras Čampas: pagailėjo žmogus, atidaryti pinigine, žmonai nematant iš 76 žiedelių rinkinio vieną paėmė, paskui supakavęs ir dėžutę padovanojo. Tartum tik dabar būtų pirkęs. Pradžioje jo Adelė apsidžiaugė, pasakė, kad dabar turėsi du tokius (stebėtina, kaip atmintis), bet greit vagystės apgavystė pasiekė jo baigėsi amžinom skrybom, primėkėjimais, baldų dalybomis.

Pradžioje minėjome, kad reikia nešinėti ir priešų. Taip ir vadovėliose parašyta, kad reikia ir juos atitinkamai mylėti. Sakysime, jų vaikams geriausia padovanoti ar tai pistoletą, trimetį, būgną bei kitą patikimai triukšmingą

instrumentą. Tegul paskui anie nedraugai ar priešai galinėjasi su savo vaikais, kai nemano užmigti, arba kai jų kaimynai ateidinės skustis dėl persautų langų ar durų.

Kitiems geriems žmonėms reikia nešti tik praktiškas dovanas: čebatus, keptuvę, kopėčias ar automobilio padangą. Nesvarbu, kad ji ano turimam Chrysleriui netinka, juk reikia kur nors ją iškišti, kai netinka ir tau.

Prieš perkant ir nešant kam dovanas, reikia gerai pagalvoti ir neišsiskirti, nepasiduoti bendruomeninių propagandai. Kalbu apie knygą. Tai labai nepaprastai, tiesiog žalinga būtų dovana. Atrodytų, lyg neturi nieko geresnio arba norėjamą pasakyti tam lankomajam, kad jis dar reikalingas mokslo. O jei kas, paveiktas propagandos, ir nupirktų tokį daiktą, baisiai neįsivaikš pasidaro, kai nėra kur tos knygos dėti. Galima būtų padėti iškart į šukšlių dėžę, bet vel nepatogu prieš kamynus. Pastebės, pasklis gandas po visą koloniją, kad štai tas negeras lietuviškos knygos, nekultūringas. Anksčiau būdavo nors namų krosnys malkom kūrenamos, tai gera vieta baldams ir knygoms, dabar baldai uždraudė dūmus gaminti. Kad toji knyga nors būtų tokia, kokia seniau mūsų protėviai mėgdavo — sapnininkas, Mikaldos prikašytė. Jeigu man kas išdrįstų knygą pakišti nors kaip priedą prie Martelio, pasakyčiau: „Prietaisai, argi aš ne inteligentas. Juk mokyta esu ir viską žinau. Mažiem vaikams pasiūlyk. Kur aš dėsiu, jei visi mano svečiai sugalvotų nors vieną knygą atgabenti? Negi pirksti lentynas? Matote, kaip vieną saliono sieną užima bifetas su visos Europos vėnyų ir drabų pavyzdžiais, kita su siurbimo ir kristalo vėžiais. Ar tam aš gyvenu Amerikoje ir dvidešimt trejus metus dirbau duvi pamainas, kad įgyčiau rezidenciją su tuo, ką čia matote. Pagaliau, jeigu iš tikro sužinočiau, jog koks nors mūsų rašytojėlių būtų surašęs ir mano istoriją arba labai panašią, kaip mes bėgom, tai galiu pasiskolinti knygą ir paskaityti. Oho, taip viskas prabango, vien žmonos balinė suknėlė, kaiėjom ir sėsėrėno vestuvės, kainavo šeši simtai septynisdešimt dolerių. Dabar ir geresnis konjakėlis su penkiom mažymėm žvaigždutėm jau dvidešimt šeši doleriai. Mėtysi pinigą kažkokiom pasakėle ar istorijėle!“

Tai, mieli broliai ir sėsėrys, kai ateina tas pamišimo mėnuo ir kai visi ieško tokių dovanų, kad nustebintų ir nustelbtų kitus, nepasiduokite. Bėgiokite, tiesiog laktykite gatvėm, apsipirkimo centruose, nešiokite dėžes, pakietus su naujais žiurkių kailinukais (ir

SPAUDOS APŽIŪRĖJIMAS

SURADO NAUJA EVANGELIJA

Iki šiol ne vien mes, bet ir visos kultūringas pasaulis 2000 metų žinojo, kad Luko visos evangelijos žinomos, ir nieko naujo neatrasime. Pasirodo tas kultūringas pasaulis klydo arba nežinojo, kad Lukas vienoj nežinomoj evangelijoj minėjo ir mūsų protėvius aiščiau. Kad taip tvirtinti turime ne tik teisę, bet pareigą, reikia tik atsiverti senesniai išspaudusią knygą „Mazoj Lietuva ir mes“, sudarytą Vinco Žemaitis, kur knygos pradžioje įdėtas toks motto: „Visų amžių aiščių laisvės kovotojams ir tam, kuriam visi yra gyvi (Luko 20, 38)“.

NEBUS VIETOS IR ANT LUBŲ

„Šaulių salės rytinę sieną puošia 21 didžiųjų patriotų atvaizdai. Jų tarpan nutarta įterpti Voldemarą ir partijų vadus Slezavičių ir Krupavičių. Neturiu būdų žodžių nei prie vieno iš parinktųjų, bet šiuos žodžius rašančiam teko įsiterpti, siūlant nepaversti šaulių salės fotografijų galerija, nes, kaip besvarstytume, norint sukabinti visų tautai nusipelnusių, neturime tiek sienų nei lubų“.

J. Yla, „Draugas“ lapkr. 23

BERAŠTIS „GENIALUSIS“ SEKRETORIUS

Buvusio Stalino premijos laureato Nekrasovo žodžiais Sovietų Sąjungoje rašytojų sluoksniuose yra vieša paslaptis, kad generalinis sekretorius „nesugeba poros žodžių sumegzti“, nekaltant jau apie rašymą ar literatūros vertinimą.

K. Ž., „Draugas“, 1981.X.31

SAUGOKITĖS POLICININKU

[vaziavai į Seekong, Mass. miestelį, yra toks įspėjimas: „Vaziuoti atsargiai — 29 valakai, 2 arkliai, 8 šunys, 4 katės ir 2 POLICININKAI“.

Neparašysiu geros knygos, kol prieš tai nešildėsiu kelių šlogų.

Bernard Show

žmonai, ir šuneliui — juk ir jis laukia švenčių; tempkite brazilietiškus gaočius, Indijos vaza, japoniškus varpus. Jokiu būdu nenusileiskite kaimynams iš dešinės ir iš kairės. Laimingų švenčių ir poševenčių! Tik neapsirinkite.

(Praktiškas patarimas: dėžių, dėželių, vyniojamų popierių, rišamųjų kaspinių nešinėkite — kai svečiai tamatai prieis daugiau nereikalingų negu reikalingų niekalų, kur juos dėsi — supakuok ir kitais metais kitiem nuneši. Tik nenusimaišyk ir nenunešk tam iš kurio gavai. Būtų baisus nemalonusas).

Mikalajus Praktiškas

NUOSTABUS DARBŲ TEMPAS

Plungės statybos techniku, įsikūrusiam buvusiose Oginskio rūmose, sudarytos visos sąlygos, kad moksleiviai greta teorinių žinių įgytų ir praktines. Gera tai ar bloga — nesunku įsitikinti perskačius žemiau pateiktą vienos tokios paskaitos stenogramą:

„Dėstytojas. Moksleiviai! Prieš pradėdamas kalbėti, norėčiau, kad nuo suolų nusivalytumėte lubų tinką... Dėkui. Mergaitės paskutiniuose suoluose, suakleiskite lietsargius — lietus jau baigėsi... Ką gi, leiskite pradėti.

Jums, kaip būsimiesiems statybininkams, išpuolė didžiulė laimė: jau technikumui suoluose jūs galite pamatyti kaip nereikia dirbti.

Pirmiausia atkreipkite dėmesį į tuos medinius pastolius. Greitai sukaks dveji metai, kai jie „apraizgę“ mūsų mokymo pastatus. Dar mėnuo, kitas ir vargu ar atsiras bręstolis, kuris išdrįs ant jų bent koją užkelti. Matyti, Klaipėdos restauracijos dirbtuvių darbuotojams buvo svarbu nerūmus restauruoti, bet gauti tuos 30000 rublių, kuriuos jiems sumokėjo vos sukalus pastolius. Reikia pripažinti, kad iš dalies jiems tai pavyko:

KOJELĖ PANASI Į KANOPĄ

Anicokas Razas rašė, kaip Jonavos meistrai jo žmonelės batus remontavo. Taisė ilgai, užtat kai atėjo jį atsiimti — „viena dirželio pusė buvo prišūta, o kita atsiknojusi: pusė skusta, pusė lupla! Daug jonaviečių meistrai apvykę, iš batukų padarydami vyžas, kurpes, kurias apsiavus ir graži kojėlė tampa panaši į kanopą! Anicokas čia kelia ir vietinams labai aktualų skubaus avalynės taisymo klausimą.

Tai ką pagaliau ir visa tai Jonavos buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato direktorius A. Čupkovas? Ar labai staigiai reaguojas, gavęs eilinį „Jonavos balso“ priminimą: „Primername, kad buvo išspausdinta...; prašome pranešti redakcijai, kokių priemonių imtasi...“

Ogi labai jau staigiai draugas A. Čupkovas reaguojas. Čiumpa, sako, jis pranešimą nuo stalo ir — į giliausią staltiesį smakt! Kad ne lapė nelotų! — Kietas riešutas mūsų buitinių direktorių! — tvirtina redakcijos vyrai. — Visos mūsų kritikos strėlės nuo jo kevalo atšoka!

Ne veltui sakoma, kad tylėjimas — auksas. Kitas tylenis ir už auksaburnį mandresnis.

— Štai naujosios produkcijos pavyzdžiai. O jie vis tvirtina, kad ir graži kojėlė tampa panaši į kanopą.

„Šluota“, 1981 Nr. 8

STEBĖTINAI PANASUS ATŠITIKIMAS

Yra žinomas pasakojimas apie čigoną, kai jis naktį į vieno ūkininko kamara buvo įlindęs lašinių vogti. Priekroves maišą ūkininkų gėrybių, patamsy pataikė į gyvenamųjų trobos galą ir išsigandęs nustebejam šeiminiui susigriebė pasiaiškinti:

— Matai, tau velnias siunčia eikš lašinių... — Eik tu pats pas savo velnią, — atšovė ūkininkas. — Eik tu pats pas savo velnią, Lėtiną ar Brežnevą, — atsakė čigonas — povandeninį laivą, atplaukusį karinių paslapčių vogti ir kaip anas čigonas, pakliuvusį į švedų spąstus, ant uolos užplaukusį.

Kas atspė, kur veda šie laiptai, rašau „penketą“... Moksleiviai (choru). Į palėpę! Dėstytojas. Deja... Jais kopiant, galima pakliūti tik į „aną pasaulį“. Netikite! Tuojau pademonstruosiu... Matote, kaip linguoja nuo mano svorio? Tikiuosi suprantate, kas bus, kai jais pasileis visas pulkas? Krūpčiojate, vadinasi, suprantate!...

Atsargiai!!! Kategoriškai draudžiu remtis į sienas! Argi nematote, jog šie piliastrai trupa, vos pirštu palietus? Geriau pakelkite akis į tas atsuoniatones plokštes, kurias laiko šie, atsiprašant, atramos taškai. Įsivaizduojate, kas bus,

Kai televizija užvaldė žemę ir visa kas joje yra. Iš Argentinos ir Izraelio spaudos

STASYS TAMULAITIS VĖL GYVAS

1951 „Drauge“ buvo toks „Viešas pasižadėjimas Lietuvai“: „... nutariau kasmet (autorius pabrūkta) skirti iš savo uždarbio 60 dolerių Lietuvos reikalams. Šiuos pinigus paskirstau taip: 1) 10 dolerių kasmet mokau VLIK-ui (arba tėvynės vadavimui iš despotų ir negirdėtų žudikų rankų). 2) 25 dol. kasmet mokau Lietuvai rašytojų draugijai Amerikoje... 3) 12 dol. — taigi po 1 dol. per mėnesį Vakarų Vokietijoje esančiai vienintelei pasauly lietuvių gimnazijai. 4) 13 dol. kasmet moku vaikų teatru Chicagoje... Pasižadau kasmet prenumeruoti ne mažiau kaip 5-6 liet. laikraščius bei žurnalus (šiemis 1951 metais užsi-prenumeravau 9) ir pirkti kasmet po 8-10 ar daugiau lietuviškų knygų... St. Tamulaitis“.

Triedesimt metų praėjo nuo to pasižadėjimo, o apie Tamulaitį niekas negirdėjo. Spėjome jį apraudoti ir palaidoti. Dabar staiga jis pasigarsino „Drauge“ kaip pasidoms rėmėjas, vėl gyvas ir sveikas. Garbė Alachui!

Gerk arba išsik.

Užrašs vienoje Atėnų smuklėje

Čia guli horizontaliai laikrodininkas Lunke.

Užrašs Woodbury, N.Y. kapinėse

Sunku jį ištraukti iš ekonominės balos. Iš austrų spaudos

Balys Pavabalys REZIDENCIJA IR KADENCIJA

Buvai gūtoj gana prasto. Dabar — jau rezidencijoj. Rytoj gal būsi dar hitoj, Patiam asigaly rasto, Jei būsi dar kadencijoj, Nedinges egzistencijoj.

Tad egzistuok, nepasiduok! Tad, mielas pone, reziduok Šviesiausioj rezidencijoj Net patiame asigaly, Kol dar esi kadencijoj, Kol reziduoti igali.

O jei nušluotų viską laikas, Linkiu, kad būtum sveikas.

Dr. S. Aliūnas

KALĖDU DOVANOS

Nuo stalo smuklėj krinta dėdės.

O ore sniegas gabalais, Ir eina dienos ir kalėdos Su ryšuliais ir bundalais.

Vyniojam popieriaus banalia, Apkaisiom popieriais žanalia, Ir visi velka, neša, stena Su bundalais ir ryšuliais.

I kaspinėlius viską suka, Gražiai apkaša žvanguiais, Akrauna dėdina dypanką Su ryšuliais ir bundalais.

Pagerbkime sukimo meną, Suraisiokim visais galais, Tegu visi kaip vienas stena Po ryšuliais ir bundalais.

GYDYTOJAI ČIA NESILANKO

James Lamson „Reader's Digest“ žurnale rašo, kad jis bedarbių registracijos įstaigoje, stovėdamas eilėje, pastebėjo, kaip vienas vyras staiga apsigro ir sukrito. Subėgė aplink buvę jį pakėlė, bet ne vienas nežinojo, ką toliau daryti. Tada viena moteriškas balsas: „Gal yra čia toj salėj gydytojas?“ — Atsakė jai iš kito galo moteriškas balsas: „Pone Dieve, argi galėjai kada matyti bedarbių įstaigoj gydytoją!“

Vienam apsipirkimo centre didelį reikalavimų ponutė visą valandą rinkos drabužėlius, barėsi. Pardavėja jai niekaip negalėjo įtikti. Pagaliau toji ponutė sako: „Pakviesk man kitą, gudresnę pardavėją“. Atsakė jai pardavėja: „Visos gudresnės, pamatysios jus, pasilėpė“.

Savo politikai didesnę dalį savo pažadų neįsipildė, todėl mūsų valstybė ir galėjo gražiai išsilaikyti daugiau negu 200 metų.

William N. D. Tammeus

Sekm aną nevidoną tol, kol jis dinga iš akių. (Iš policijos raporto)

Kas kuprotas, tą ne protas, bet grabas teislygins.

Aluona

Jonys Aluona

JAUNIMUI KELIĄ

— Jaunimui kelią! Jaunimui kelią! Dažnokai mėgtam suktis ne vienas. O tam jaunimui barzda jau želia, Seniai nuo lūpų nudžiūvo plienas.

Garbė per amžius jums, žilagalviai, Kovoje liūtais už gimtą šalį! Jaunimas — mūsų rytojaus kalviai, Jaunimas dangų pasiekti gali.

Jų eiklos kojos, jų tvirtos rankos, Kely į priekį jie nesidaro, Kai mūs padangę perkūnai trankos, Kodėl jaunimo neleist prie vairo?

„Šluota“

Nuotr. P. Maletos

"Drauge".

Standard Federal Savings and Loan prezidentas Justinas Mackevičius su iškabų laimėtojais ir draugais. Tai buvo iš Chicago rajono laimėtojai.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemont, Ill.

AUKŲ VAJUS BALFUI

Siais metais Lemonte Balfo 28 skyriaus valdyba daug dėję pastangų, planuodami, kaip sėkmingiau praversti 1981 m. Balfo surinkta du tūkstančiai dol., tai 141 dol. daugiau, kaip praeitais metais.

Aukų rinko Teresė Alenskienė, Stasys Daržinskas, Andrius Laukaitis, pirm. Domas Misiulis (jam padėjo žmona Ada ir dukterė stud. Nida), Birutė Navickienė ir Jonas Puleikis.

Lapkričio 20 d. skyriaus valdyba ir rinkėjai, susirinkę pas Joną ir Adelę Puleikius, surinktas aukas patikrino ir jas perėmė skyriaus išdalininkė Janina Lieponienė. Aukų rinkėjai nepateikė jokių išlaidų. Jie rinkdami aukus patys gaiso, bet dar turėjo savais pinigais pirkti automobiliams benzina. Rinkėjai, perdavę aukus ir išsikalbėję, džiaugėsi atlikę didelį ir sunkų darbą. Namų šeimininkai J. ir A. Puleikiai dar visus puikiai pavaišino, atseit, po didelių darbų — užbaigtuvės.

Lemonte Balfo 28 skyriaus valdyba veikliai ir darniai dirba, tu rėdami apylinkės lietuvių pasitikėjimą. Sugebėjo šiais metais surinkti net 2.000 dol. mūsų vargstantiems tautiečiams sušelpiti. Balfo 28 sk. valdyba visiems aukotojams ir prisidėjusiems prie tokio sėkmingo aukų rinkimo, nuo širdžių dėkoja ir tikisi, kad visada Balfo aukų vajų rėms.

ANTANAS SMETONA FILMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pastangomis yra pagamintas garsinis filmas iš nepriklausomos Lietuvos prezidento

Antano Smetonos gyvenimo Lietuvoje ir Amerikoje. Filmas, kuris trunka 45 min., jau keliauja po lietuviškas kolonijas. Susidomėjimas labai didelis — reikia laukti eilės. Pamatyti nori suaugusieji, studentai ir moksleiviai.

Filmas jau daug kur buvo rodomas, o ateinantį šeštadienį, gruodžio 12 dieną, 9 valandą ryto, matysim Lemonte, Maironio lit. mokyklos salėje (410 Mc Carthy Rd.). Tai mūsų mokytojos poetės Albinos Kasiubienės pastangos. Visi kviečiami pamatyti ir išgirsti čia, JAV, (Clevelande) prieš daugelį metų mirusį mūsų nepriklausomos Lietuvos pirmą ir trečiąjį prezidentą Antaną Smetoną.

Drąsus ir didelis Lietuvos patriotas, 1918 m. vasario 16 d., esant Lietuvai dar okupuotai, Antanas Smetona, vadovaudamas Lietuvos Tarybai, pasirašė Nepriklausomybės Aktą ir paskelbė lietuvių tautai ir pasauliui Lietuvos valstybės atkūrimą.

Prezidentui Antanui Smetonai tos pareigos teko tokiu metu, kada Lietuvą iš visų pusių puolė didesnieji kaimynai, norėdami Lietuvos žemes pasiglemžti sau, o lietuvių pavergti. Nepraleiskime progos pamatyti ir išgirsti kalbantį nepriklausomos Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną. Visi ateikite šeštadienį, gruodžio 12 d. 9 val. ryto, į Lemonto Maironio lit. mokyklą.

Andrius Laukaitis

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt.

Sauveivinas

A. + A. EMILIJUI KRASAUSKUI
Lietuvoje mirus, liūdesy likusius brolių Mečį ir brolienę Eleną Krasauskus širdingai užjaučiame.

ST. PETERSBURGO LIETUVIŲ KLUBO CHORAS

A. + A.
SOFIJAI JASAITIENEI mirus,
dėkojame visiems, kurie mus užjautė mūsų Motinos ir Močiutės mirties proga.

ELENA JASAITYTĖ - VALIŪNIENĖ
Seimos vardu

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

Užsakymus siųsti:

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstyjos mokesčio.

Brockton, Mass.

TRADICINĖ SAULIŲ
VAKARIENĖ

Lapkričio 21 d. vakare Martyno Jankaus šauliai su bičiuliais susirinko Sandaros salėje pabendrauti ir pasivaikinti. Kuopos pirm. Petras Šaulys visus pasveikino ir pakvietė prie stalų, o kleboną, kaip dvasios vadą kun. Petrą Šakalį pakvietė, sibalbėti malda prieš vakarienę.

Šių vaizių vyriausioji šeimininkė Stasė Gofensienė su talkinimomis: O. Eikiniene, M. Jurkštie, ir Sisiene. Malonios svečių vaišintojos: Br. Matišienė, Rupšienė, Sablevičienė, Valiūnienė ir Venckienė nešė gražiai paruoštą viliojančią kvepiantį maistą. Čia pat ir gausus šaltinėlis ištroškusiems, aptarnaujamas Rupšio su sūnumi ir žentu.

Svečiams laimėjimams bilietėlius už žaliukus išdalinus, P. Pulminskas ir E. Ribokienė per garbiakalbį kvietė svečius susikaupti, kad laimė nepabėgtų. E. R. perskaičius dovanų aukojusių sąrašą, vyko dovanų paskirstymas. Laimingų tą vakarą buvo daug. Po triukšmingos valandos, vėl vaizės kvapia kava su skaniais kepiniais. Kuopos pirm. P. Šaulys svečius kvietė vaišintis, šokti ir džiaugtis iki 12 val. nakties. Trankiai muzikai grojant, poros sukosi, šoko.

Tuo tarpu gretimose salėje rengėjai prie ilgo stalo susėdę vaišinosi, ilsejos ir džiaugėsi vakaro sėkme. Be minėtų šeimininkų, vaišintojų, dovanų paskirstymo ruošėjų, reikia paminėti ir kėdžių, stalų rikiuotojų, salės tvarkytojų. Tai P. Šaulys, R. Bielkevičius,

P. Pulminskas, V. Rupšys, A. Šešduikis ir kt. Visiems besidžiaugiant, vyriausioji šeimininkė St. Gofensienė čia susirinkusius "Geležinę brigadą" pavadino. Taip tiksliai tiems, kurie ne tik šaulių, bet ir kitų organizacijų renginiams ašis tepa, ratus suka, tas "Geležinės brigados" vardas tinka. Besivaikindama toji "Geležinė brigada" ne vien džiaugėsi darbo vaisiais, bet pradėjo mesti metmenis ir greitai bėgančiųjų dienelių atnešiams renginiams. Pirmiausia jau kas važiavo rytoj anksti rytą į Worcesterį, Vinco Kudirkos šaulių kp. dešimtmečio įsikūrimo ruošimą minėjimą, lapkričio 22 d. Martyno Jankaus vienuolika brolių ir sesių su trimis vėliavomis uniformuoti ar tautiniais drabužiais pasipuošę

pamaldose ir minėjime bei vaizėse dalyvavo, o šaulys Ant. Šešduikis nusivežė ir nemažą kiekį lietuviškų bei Lietuvų garsinančių knygų, kurioms gerą rinką Worcesteriye rado.

Martyno Jankaus šaulių kp. Brocktone įsisteigė 1958 m. vasario 16 d. Steigimo iniciatorius — Aleksandras Mantautas. Pirmosios valdybos nariai tebėra M. J. kuopos stipriji šulai. Kuopa tebėra gajai, veikli. Bažnytinėse ir tautinėse šventėse Brocktone uniformuoti su 3 vėliavomis dalyvauja minėjimuose bažnyčioje, eisenose ir salėse. Į suvažiavimus siunčia atstovus. Sutelktomis lėšomis remia Lietuvos laisvinimą, lietuviškąją spaudą ir švietimą.

E. Ribokienė

ASTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.
A. a. Pranas Gedvila

Jau suėjo astuoneri metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, dėdę ir svogerį, kurio netekome 1973 m. gruodžio 8 d. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Jo netekimas buvo mums skaudus smūgis, kuris vis skaudina ir skaudina mūsų širdis. Niekaip negalime apsiprasti su mintimi, kad jo jau nebėra mūsų tarpe. Žinoma, kad jo niekuomet neužmiršime, kad jis gyvena su mumis, iki kol mes su juo susijungsim amžinybėje.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašautos šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje gruodžio 8 d., 8 val. ryto, T. Jėzuitų koplyčioje gruodžio 8 d., 8 val. ryto, T. Marijonų koplyčioje gruodžio 8 d., Lietuvoje Tryškių par. bažnyčioje gruodžio 9 d.; Kauno katedroje gruodžio 9 d.; Šančiuose gruodžio 9 d.; ir Aukštosios Panemunės bažnyčioje dvišios šv. Mišios gruodžio 8 ir 9 d.; ir Zaliakalny šv. Antano bažnyčioje gruodžio 9 d. ir Ispanijoje, Madride, gruodžio 8 d.

Maloniai prašome gimines, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimeisti už a. a. Prano Gedvilos sielą.

Ilsėkis ramybėje.

Nuliūdę: žmona Ona ir giminės.

PADĖKA A. + A.

INA GIERŠTIKAITE

Mirė spalio mėn. 10 d. ir palaidota spalio 13 d. lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Dideliam sielvartui pasiliek artimieji dėkoja kunigams už maldas koplyčioje. Ypatinga padėka kan. V. Zakarauskui už atnašautas šv. Mišias bažnyčioje, už jautrų pamokslą ir palydėjimą į kapines.

Iš tikro tokio staigaus ir netikėto išsiskyrimo, dėkojame visiems mus užjaučusiems žodžiu, raštu, atsilankiusiems koplyčioje ir palydėjusiems Iną į jos amžino poilsio vietą.

Nuosirdi padėka už jų rūpestingumą mieliems G. ir J. Talančiams ir J. ir M. Jakaičiams.

Dėkojame visiems taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms bei kitoms lietuviškomis organizacijoms ir prisijungusiems gėlių.

Dėkojame sol. D. Stankaitytei už giedojimą šv. Mišių metu. Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už nuosirdų patarnavimą.

Giliam liūdesy ilkę —

tėvai, seserys ir broliai.

A. + A. GENOVAITE LAUCIENEI

iškeliauvus amžinybėn,
giliai užjaučiame Ateitininkų Sendraugių Sąjungos Centro Valdybos narę Evangeliną Kungienę, jos Tėvelį, brolių ir visų šeimas.

VALDYBOS NARIAI:

Prel. Petras Celiūšius, Jonas Valukonis,
Saulė Palubinskienė, Dailė Polikaitienė,
Jonas Motiejūnas

A. T. VERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 W. 69th Street — Tel. RE 7-1941

DRAUGAS, šeštadienis, 1981 m. gruodžio mėn. 5 d.

7

TEIS DANTISTŲ

Dantų gydytojas S. L. Hopp, mokyjamas. Jis taip pasisavi-
nės 4,278 dol. Iš jo atimtas lei-
dimas užsiimti praktika ir iš-
apgaules ryšium su Medicaid kelta byla.

Lietuvių Fondo sekretoriui

KLEOPUI A. GIRVILUI,

jo žmonai a. + a. Leonidai mirus,
reiškiame užuojautą.

LIETUVIŲ FONDO TARYBA IR VALDYBA

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

DANUTĖ BIELKEVIČIENĖ
KAMARAUSKAITE

Mirė 1978 m. gruodžio mėn. 4-tą dieną. Palaidota gruodžio 7-tą d. šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Šv. Mišios už jos sielą bus atlaikytos šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Rockford, Illinois.

Nuliūdę lieka:

Vyras DR. ALGIMANTAS
dukros REGINA ir VIRGINIJA
tėvai ADOLFAS ir SOFIJA
KAMARAUSKAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVENUE

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutuopysite, pirkdami čia
jų reikmenis. Pasinaudokite pa-
togių planų atidedant pasirink-
tus reikmenis ypatingai progai.
Pilnai užbaigtų foto nuotraukų
aptarnavimas. Atidaryta pirmadi-
nį ketvirtadienį vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES

Nuomojai, Pardavimai, Taisa
Virš 30 metų patikimas jums
patarnavimas.

5610 So. Pulaski Rd., Chicago
Phone — 581-4111

APYLINK MUS

× Sol. Dana Stankaitė ir muz. Alvydas Vasaitis šiandien išskrido į Bostoną, kur Lietuvos Pilietybių klube duos koncertą, kurį ruošia Skaučių seserija.

× Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos patalpose (420 McCarthy Rd., Lemont, Ill.) gruodžio 12 d., šeštadienį, nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p. vyks kalėdinė mugė ir pyragų išpardavimas. Bus galima žemomis kainomis įsigyti originalių kalėdinių dovanų ir skanių namuose gamintų pyragų. Tėvų komitetas kviečia visuomenę gausiai dalyvauti. Pelnas skiriamas mokyklos išdai papildyti.

× Skautų Akademikų sambūris gruodžio 25 d. rengia šokių Jauimo centro didžiojoje salėje.

× Poetė Julija Švabaitė-Gylienė pradės Ateitininkų namų kultūrinių popiečių sezoną sekmadienį, gruodžio 13 d., 4 val. vak. Su poetės kūryba susipažinti kviečiami moksleiviai, studentai ir sendraugiai ateitininkai bei visa poezija susidomėjusi lietuviškoji visuomenė.

× Neklaudžių pacientų reikaliai, kultūrinė programa ir užkandis Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Visi laukiami.

× L. D. K. Birutės Dr-jos Centro Valdyba nuoširdžiai dėkoja Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadui Vl. Išganaičiui už leidimą nemokamai pasinaudoti sale lapkričio mėn. 22 d. kultūrinei popietei. Taip pat nuoširdi padėka priklauso p. p. Ankams, Baltic kėpyklos savininkams, paaugukiojiems ragulii, visiems stambesniems ir ne taip stambiems aukotojams ir visiems dalyvavusiems. Visų bendras darbas ir aukos įgalino mus pasiūsti 2.000 dol. Atstovybės Rūmams Washingtono. (pr.)

× DAINA RESTORANAS IR SALE. Salė veikia pagal susitarimą. Čia jūs galite, savais germais ar be, ir su mūsų maištu bei jaukiuoje patalpoje pavaišinti savo svečius be RUPESCIO. Ar džingams ar liūdesio proga, čia visados gausite skanių lietuvišką maistą ir nuoširdų patarimą. DAINA 2656 W. 71st St., Chicago, Ill., tel. 434-9666. (sk.)

× Chicago Operos vyrų choras ir sol. Margarita Morkienė giedos gruodžio 13 d., 12 val. Jauimo centro didžiojoje salėje, minint Lietuvos gen. konsulo dr. Petro Daužvardžio 10 metų mirties sukaktį. Choriui ir solistei akompanuos muz. A. Vasaitis. Lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti. (pr.)

× Ieškome 78-RPM lietuviškų ir angliškų plokštelių. Ypač Pupų Dėdės ir Dolskio plokštelių. Prašome skambinti Nijolei Gierštikienei tel. 312-599-9252. (sk.)

× Nauja aukso puošmenų siunta, ką tik gauta iš Italijos, 18 ir 14 karatų apyrankės, Kleopatros, grandinėlių ir kt. Gera proga pigiau negu bet kur nusipirkti. Skambinti J. Simaitienei 763-0337 arba 436-7879. (sk.)

× Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, tel. 476-2882, sav. Leonida Kazėnienė. Visų rūšių paminklai prieinamiausiomis kainomis ir sąlygomis. Adara 10-5 val. (sk.)

× Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę—Optical Studio 2437½ W. Lithuanian Plaza Ct. (69th St.) Chicago, Ill. 60629. Telef. 778-6766. (sk.)

× Ateitininkų kalėdinis susitikimas — kūčios vyksta šeštadienį, gruodžio 19 d., 5 val. vak. Jauimo centro mažojoje salėje. Visi ateitininkų šeimos nariai kviečiami šią dieną savo kalendoriuose pasizymėti ir planuoti šiam tradiciniam susitikimui — kūčiose dalyvauti.

× Stasys Zilevičius, Chicago, Ill., Foto parodos organizatorius, mums rašo: "Lietuvių fotografų išeivijoje dešimtosios foto parodos rengėjai ir Foto Archyvas, atsidėkodami "Draugui" už skelbimus, prielankumą ir paslaugą, siunčiame 25 dol. auką. Su Jūsų pagalba ši metinė paroda buvo tokia sėkminga ir susilaukė didelio visuomenės susidomėjimo. Už tai liekame dėkingi "Draugui" ir linkime visokeriopos sėkmės". Labai ačiū už auką ir linkėjimus.

× Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois atsiuntė 35 dol. auką su prierašu: "Lai kvietis ir spausdinkite lietuvišką žodį. Ir už Jūsų palankumą mūsų veiklos pranešimus "Draugui", mes esame dėkingi. Spaudos — "Draugo" palaikymui siunčiame šią dovaną". Labai ačiū.

× Melrose Parko LB apylinkės valdybos kasininkas J. Rucelis rašo: "Ivertindami "Draugui" didelį įnašą lietuviškame spaudoje, siunčiame Jums 20 dol. auką. Tikimės, kad ir ši maža auką pagelbės "Draugui" toliau testuoti garbinę spaudos darbą". Nuoširdžiai ačiū už paramą.

× Chicago Liet. Žuv. - Medžiotojų klubas šv. Kalėdų ir Naujų Metų sutikimą sveikina visus linki taikos ir ramybės žemėje. Ta proga klubo valdybos vardu jos pirm. Petras Padvoiskas įteikė 30 dol. auką dienraščio paramai. Ačiū.

× Ona Kaulakis, Miami, Fla., a. a. Vytauto D. Kaulakio trejų metų mirties sukakties prisiminimui atsiuntė 25 dol. auką "Draugo" paramai. Nuoširdus ačiū.

× Jonas ir Rūta K. Vidžiūnai, Valencia, Cal., mūsų nuoširdūs remėjai, pratęsdami prenumeratą, atsiuntė ir 20 dol. auką dienraščio stiprinimui. J. ir R. Vidžiūnus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą tariame nuoširdų ačiū.

× Vytautas Chaimauskas, Cicero, Ill., atsiuntė 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× "Dainavos" ansamblis ruošia Naujų metų sutikimą Jauimo centro kavinėje. Gros "Vycio" orkestras. Rezervacijoms prašoma skambinti M. Gabalienei tel.: 863-8210 arba D. Ilginytei tel.: 847-0380. (pr.)

× Venta Delicatessen atidara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak. Šviežios lietuviškos dešros, koldūnai, lašišuodžiai, žagarėliai, skaniausios babkos, napoleonas, ir daug neįvardinto lietuviško aukščiausios kokybės namie gaminto maisto. Kūčių stalui silkės, šližikai, stintos. 2419 W. Lithuanian Plaza Ct. Telefonas 476-4622. (sk.)

× 5, 9, 13, 19, 21, 22, 25 ir 50 inčių televizijos pas Gradinską, 2512 W. 47 St. Tel. 376-1998. Atėd. pirm. ir ketv. 12-6, antr. ir penkt. 9-6, šešt. 9-4. (pr.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× RAŠOMOSIOS maš. lietuvišku rašymu, visom kalbom, GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Dragas — 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą, tel.: 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. J. Giedraitis, 10 Barry Br., E. Northport, N. Y. 11781. (sk.)

Tautinių šokių grupė "Vytis" po pasirodymo spalio 24 d. Indianapoliso Tautų Festivalyje svečiuojasi su Liet. Bendruomenės apylinkės valdyba ir svečiais.

Nuotr. V. Atkinson.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KALEDINIŲ ŠIAUDINUKŲ SUKAKTIS

Prieš 35 metus J. Daužvardienės sumanymu ir iniciatyva pirmoji lietuviško liaudies meno šiaudinukais papuošta eglutė pasirodė Mokslo ir Pramonės muziejuje Kalėdų festivalyje. Eglutė sukėlė sensaciją, jos nuotrauka buvo atspausdinta plačiai rodama televizijoje. Pradžioje per kelis metus eglutė puošė Daužvardžių šeimą. Vėliau šv. Kazimiero akademijos meno studentės ir Ateities šokėjos. Per pastaruosius 15 metų tą darbą mieliai atlieka būrelis moterų, poetiškai pasivadinsiu "Eglynų Sniegulėmis". Jos savo darbu ir lėšomis pagami-

na apie 400 šiaudinukų ir jais papuošia didžią 18 pėdų eglutę.

Būrelį, kuriam vadovauja Vanda Radavičienė, sudaro Bronisė Kasarskienė, Liucilė Vešotienė, Liucija Tjūnelienė, Stefanija Simonienė ir Emilija Levickienė. Prieš Padėkos dieną jos su savo vyrais, sūnumis, anūkais, iš viso 13 asmenų, papuošė eglutę. Švenčių sezono iki Trijų Karalių muziejus eglutę paroda aplanko dešimtys tūkstančių žiūrovų iš viso pasaulio. Iš 37 tautų eglutę lietuviška eglutė išsiskiria savo originalumu ir gražumu.

ZARASIŠKIŲ KLUBO PERRINKTA VALDYBA

Lapkričio 29 d. Vycių salėje įvyko Zarasiškių klubo metinis narių susirinkimas. Susirinkimo atidarymo klubo pirmininkas Petras Blekys 2:30 val. popiet ir pakvietė sudaryti prezidiumą. Pirmininkavo Jonas Adomėnas, P. Padvaiskas, sekretorius, ir M. Šileikis, korespondentas.

Sekretorius Petras Padvaiskas perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Protokolas priimtas be pataisyčių. Minutės susikauptu buvo pagerbti mirusieji klubo nariai. P. Blekys pranešė apie tris valdybos posėdžius ir kad buvo du klubo parengimai: banketas ir gegužinė. Toliau P. Blekys prisiminė, kai per 46 klubo gyvavimo metus, kaip tradicija, klubas rengdavo gegužines rugpjūčio mėnesį, kai tuo laiku Zarasuose būdavo švenčiamos Žolinės atšaidai. Padėkojo parengimų talkininkams ir fantų aukotojams.

Kasininkas Krumplys raportavo apie pajamas ir išlaidas, įskaitant aukas, kurias klubas

kasmet skiria lietuvių bėdų reikams. Jo pranešimas priimtas su vienu paklausimu. Revizijos komisijos pranešimas buvo specialiai paruoštas. Pranešimą padarė Pleškaitis. Mirė Sofija Radavičienė, sirguliuoja Albinas Mačys.

Plačiau buvo pakalbėta apie parengimus. P. Blekys pasiūlė sumanyti: kiek parengimų rengti? P. Padvaiskas pasiūlė parengimų reikala pavesti valdybą. Taip pat ir susirinkimų laiką nustato valdyba.

Aukų paskirstymo reikala nutarta pavesti valdybai taip, kaip kasmet buvo daroma. 1981 m. klubas aukų buvo paskyręs 650 dol. Varnio paminklui paskirta 250 dol. Iš viso 900 dol.

Valdybos rinkimas 1982 metais: J. Adomėnas pasiūlė palikti tą pačią valdybą. Taip ir buvo nutarta, tik prisidėjo du nauji nariai: El. Kundrotas ir Matilda Folis. Valdybos sudėtis: P. Blekys, pim., P. Padvaiskas, sekr., Krumplys, kasininkas. Kiti tie patys.

I klubą įstojo du nauji nariai: Ed. Klubūlis ir El. Kundrotas. Valdyba sudaro 8 nariai. Revizijos komisija pasiliko ta pati. Naujų sumanymų nebuvo.

Balandžio 25 d. 11 val. ryto Jėzuitų konvencijoje yra užprašytas šv. Mišios už mirusius klubo narius. Nariams privalu pamaldose dalyvauti.

Po susirinkimo 4 val. buvo bendros vaišės. Vaišių metu buvo pagerbtas svečias iš Bostono žurnalistas Jurgis Jašinskas. Sugiedota svečių ilgiausių metų. Jurgis Jašinskas dalyvavo Mokslo ir kūrybos suvažiavime Chicagoje. Ta proga atsilankė ir pas Zarasiškius, nes ir jis buvęs Zarasuose. Susirinkimas buvo sklandus ir tvarkingas.

Koresp. M. Š.

"Frontier" viešbučio kultūros ir grožio salono vadovė Maureen Ylaitė-Coulter papuošia drambliukų Jildą, kuri neužmiršta prieš kiekvieną programą ateiti pas savo globėją ir nusidažyti "pirštus". Puošėja yra kun. Stasio Ylos iš Putnam, Conn. ir Jono Ylos iš Chicago brolio Donato Ylos duklė. Jie dabar visi gyvena Las Vegas, Nev.

CHICAGOS ŽINIOS

ATLEIDŽIA 250 TARNAUTOJŲ

Chicago sveikatos departamentas taupymo sumetimais šį mėnesį atleis 250 sveikatingumo tarnautojų. Septyni miesto sveikatos centrai pradės iš savo pacientų reikalauti užsimokėti ten pat, nelaukiant sąskaitų, ir mokėstis bus aukštesnis.

BANDYMAI SUSTOJIMUOS

Chicago šiaurinėje dalyje panaikintos 35 autobusų sustojimo vietos bandymui nustatyti, ar padės taupumui ir ar bus naudinga mažinti sustojimo vietas į miesto centrą einančių autobusų.

VOGĖ MUZIKOS IRASUS

Chicagoj areštuoti trys žmonės. Buvo susekta, kad jie be reikiamų leidimų ir be atlyginimo įrengdavo arabišką muziką ir paravinėdavo, tuo sudarydami didelių nuostolių bendrovėms, kurios turi atlyginti muzikos kūrėjams ir atlikėjams. Tų bendrovių agentai su policija dalyvavo areštuose.

TEISME UZ SŪVĮ

Rolando Soto, 21 m., svaigalų krautuvės savininko sūnus, patrauktas teismui už mirtingą peršovimą akvodato Manuel A. Segarra, 60 m. Advokatas buvo krautuvės savininko šeimos draugas. Atėjęs į tą Casa Blanca Food and Liquor krautuvę, 1942 W. Division St., Chicagoje, susiginčijo su Soto, kuris griebė revolvėrį persovė advokato krūtinę ir sprandą. Advokatas mirė.

MERGAITĖ BERNIUKŲ KREPSINĮ

Karen O'Connor, septinto skyriaus mergaitė, 12 m., lankanti MacArthur aukšt. mokyklą Prospect Heights, nebuvo priimta žaisti berniukų krepšinio komandoje. Tėvai iškėlė bylą, bet nelaimėjo. Tėvai pasiekė net aukščiausią JAV teismą, bet ir čia nelaimėjo. Taigi berniukų komanda negali būti priversta į savo žaidimų eiles priimti mergaitę.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad dėl susidėjusių aplinkybių nuo 1981 m. gruodžio 1 d. iš (R) LB narių ir visų joje turėtų pareigų pasitraukiame.

Ignas ir Teodora Serapinai

1982 m. sausio 23 d. Lietuvių Tautiniuose namuose (R) LB Dainininkų Būrelio veiklos penkmečio minėjimas neįvyks.

Iki šiol veikęs (R) LB Dainininkų Būrelis veiks ir toliau, tik ne (R) LB vardu ir ne jos ribose.

Teodora Serapinienė,

buvusi (R) LB Dainininkų Būrelio vadovė

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— A. a. Ignas Alekna mirė lapkričio 19 d. Melbourne, sulaukęs 73 m. amžiaus. Palaidotas Springvale kapinėse. Velionis buvo kupiškėnas. Kaune dirbo vyr. notaro įstaigoje, Tau-pomose kasose, priklausė "Neolituanijos" korporacijai. Vokietijoje ir Australijoje aktyviai reikišė lietuviškoje veikloje, Lietuvių Bendruomenėje, ekonominėse įstaigose. Liko žmona Ona, sūnus Viva ir Vytautas.

— ALK federacijos suvažiavimas įvyksta gruodžio 29-30 dienomis Melbourne. Kiekviena katalikų organizacija atsiunčia po 3 atstovus. Gruodžio 28 suvažiavimo rėmėse ruošiamas Ateitininkų diena.

— Mirė a. a. Juozas Slavenas, rašytojas. Liko jo žmona ir dukrelė.

— Mirė a. a. Vincas Rušas, aktyvus "Dainos" choro dalyvis, visuomenės veikėjas. Liko žmona Veronika, dukros Laima, Gražina, sūnus Algis su šeima.

— Bendros kūčios ruošiamos Melbourne lietuvių namuose gruodžio 24 d. Ruoša rūpinasi LB apylinkės valdyba.

— Sydnėjaus lietuvių parapijos mokykla užbaigė mokslo metus pamaldomis, kuriose dalyvavo moksleiviai, mokytojai, tėvai. Mokyklą globoja kun. P. Butkus.

— Melbourne šiuo metu gyvena iš Lietuvos kariuomenės savanoriai - kūrėjai: J. Giedraitis, A. Tamulevičius ir A. Ušelis. Jie buvo nuoširdžiai pasveikinti Lietuvos kariuomenės šventės proga. Minėjimą suruošė Ramovės skyrius.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5162

Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštad. 9-12 val.
ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

DENGIAME IR TAIŠOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARYVUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

PIRMIEJI KATEDROS MECENATAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba 1981 lapkričio 20 d. pasirašė sutartį su Illinois universitetu Chicagoje steigti amžiną Lituanistikos katedrą, kuriai reikalinga surinkti 600,000 dol. per ateinančius penkerius metus.

Pirmieji šios katedros mecenatai yra Chicago ir apylinkių lietuviai, sudėję pirmąjį 10,000 dol. Tai Romas ir Emilija Sakadolskiai (1,000 dol.), Alicija Rugytė (1,000 dol.), Vytautas ir Aldona Kamantai (1,000 dol.), Vaclovas ir Asta Kleizos (1,000 dol.), Povilas ir Rūta Kiliai (1,000 dol.), Raimundas ir Danutė Korzonai (1,000 dol.), dr. Algis ir Violeta Pauliai (2,000 dol.), Antanas ir Marija Rudžiai (1,000 dol.) ir kun. dr. Juozas Pranskis (1,000 dol.).

Visos aukos Lituanistikos katedrai atleidžiamos nuo mokestių. Pažadėtose aukos gali būti mokamos per penkerius metus. Čekius rašyti LITHUANIAN WORLD COMMUNITY FOUNDATION vardu ir siųsti PLB Fondui šiuo adresu:

Lithuanian World Community Foundation
5620 So. Claremont Ave.
Chicago, IL 60636 USA